

Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM 2020.

Tartalom

1.	BEVEZETŐ	4
1.1	Az intézmény helyzete, háttere.....	5
1.1.1	Iskolánk bemutatása	5
1.1.2	Pedagógus iskola	6
1.1.3	Épület nyújtotta feltételek	7
1.2	Az intézmény küldetésnyilatkozata.....	8
2.	NEVELÉSI PROGRAM.....	9
2.1	Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei	9
2.2	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	15
2.3	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
2.3.1	Egészségnevelési tevékenység	16
2.3.1.1	Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon.....	17
2.3.1.2	Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása.....	17
2.4	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	17
2.5	A pedagógusok, az osztályfőnökök helyi feladatai.....	19
2.6	Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	20
2.6.1	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek, sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása.....	20
2.6.2	Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek	22
2.6.3	Hátrányos helyzetű tanulók.....	22
2.6.4	Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják (HH; HHH).....	23
2.6.5	A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik	23
2.6.6	A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	24
2.7	Az intézményi döntési folyamatokban való tanulói részvétel rendje.....	25
2.8	A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái.....	26
2.8.1	A diákokkal való kapcsolattartás formái.....	26
2.8.2	A szülőkkel való kapcsolattartás formái	26
2.8.3	Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel	27
2.9	A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	28
2.9.1	A vizsgaszabályzat célja	28
2.9.2	A vizsgaszabályzat hatálya	28
2.9.3	A vizsgatantárgyak követelményrendszere.....	28
2.9.4	Az értékelés rendje.....	29
2.9.5	A vizsgatárgyak részei és követelményei	29
2.10	Beiratkozás az iskola induló évfolyamára.....	33
2.11	Tanuló átvételének szabályai.....	34
2.12	Az iskolában tartott egyéb foglalkozások	35
3.	AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE.....	36
3.1	A választott kerettantervek megnevezése.....	36
	A kerettanterv éves strukturálása, óraszámai	36
3.2	A kerettanterv által meghatározott órakeret	37
	Székhely	37

Bálint Sándor Tagiskola	38
3.3 Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei.....	39
3.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása	39
3.5 A mindennapos testnevelés szervezése	40
3.6 Kötelezően választható tantárgyak	41
3.7 Magasabb évfolyamra lépés feltételei	41
3.8 Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái	42
3.9 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei	54
3.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	54
3.11. Az iskolai egészségnevelés és környezeti nevelés elvei, programja.....	56
3.11.1 Az iskola egészségnevelési elvei	56
3.11.2 A mindennapos testedzéshez való jog érvényesítése, sportkörök .	59
3.11.3 Környezetnevelési program	60
3.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	64
3.13 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	67
3.14 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	68
3.15 Hagyományaink.....	69
Pedagógiai Program Mellékletek	72
Néhány személyiségfejlesztő technika, viselkedéskultúra témakör osztályfőnökök és osztálytanítók számára	73
Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	75
Tehetséggondozás, képességfejlesztés.....	77
Gyermekek- és ifjúságvédelem.....	79
Tanulási nehézségek enyhítése, felzárkóztatás	82
A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése	84
Környezetvédelmi jeles napok	86
4. Legitimációs záradék.....	87

1. BEVEZETŐ

Az intézmény mottója:

„Lehet, hogy elfelejtik, mit mondtál nekik, de soha nem fogják elfelejteni,
hogyan érezték magukat szavaidtól.” (Carl Wiliam Buehner)

Hivatalos logo-k:

Székhely jelképe:

Tagiskola jelképe:

1.1 Az intézmény helyzete, háttere

1.1.1 Iskolánk bemutatása

A Petőfi-telepi intézményeket gróf **Klebelsberg Kuno** kultuszminiszter támogatásával, **Szeged város** és a telepi emberek közösen építették. A **székhelyen 1926** óta folyik a telepi gyermekek **oktatása és nevelése**. **Tápé városrészben** 1868-ban kezdődött az állami elemi oktatás, ami **Bálint Sándor Tagiskola** jogelődje (hírforrás Tápéi monográfia). Petőfi-telep és Tápé lakossága szorosan kötődik iskolájához. Ide jártak a nagyszülők, a szülők, és rokonaik is. Tanítványaink közül sokan valamilyen rokoni kapcsolatban vannak egymással.

Iskolánk története is arra kötelez bennünket, hogy nevelő-oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely, Szeged város és a nemzet történetének, hagyományainak megismerésére, és ezen keresztül a haza iránti szeretet felébresztésére. A Tisza közelsége kitűnő lehetőséget teremt a környezettudatos magatartás kialakításához, erősítéséhez. A kultúrában elvárt alapismeretek és erkölcsi értékek megvalósítása érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

Iskolánk a lakókörnyezetéről, a családokról és a gyerekekről:

Beiskolázási körzetünkben **kertes családi házakat** építettek a telepiek. Tanítványaink egy-kettő-háromszobás komfortos házakban élnek, melyek felszereltsége megfelel az alapvető szükségletek kielégítésének.

Az itt élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete eltérő szóródást mutat. A szülők kb. kétharmada az alacsony jövedelmű, ill. a szegények csoportjába tartozik. Napi 12-14 órát dolgoznak, hogy megteremtsék családjuk megélhetéséhez szükséges anyagiakat. Többen átérték már a munkanélküliséget. Életerejükre a minden körülmények között az életben maradás, a küzdés jellemző. Gyermekeikről mindenkor gondoskodnak, de ismeretszerzésük gyarapítására, képességfejlesztésükre kevés idejük marad. Így tanítványaink többsége tanulmányi előmenetelüket tekintve hátrányos helyzetűek. Képességfejlesztésük majdnem kivétel nélkül az iskolától függ, az iskolára marad.

A családok kb. egyharmada a gazdasági-társadalmi középréteghez és a jómódúakhoz tartozik. Ők többet tudnak foglalkozni gyermekeik tanulmányi munkájukkal.

A szülők nagyrészt középfokú, illetve felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Előfordulnak alacsonyabb végzettségű szülők is. Napirendjük, életvitelük és életmódjuk megfelel a kultúrában elvártaknak. Gyermekeik otthoni tanulmányi tevékenységét többségében figyelemmel kísérik. A szülők azt igénylik az iskolától, hogy az általános iskola **családiás légkörben** olyan alapot adjon, amely **biztosítja a középfokú oktatási intézménybe való eredményes felvételt, a továbbtanulást**.

Fontos feladatunk, hogy az **egészséges gyerekekkel integráltan neveljük és oktassuk** a pszichés traumát, szociokulturális - pszichoszociális veszélyt átélt gyerekeket.

Az intézményben nyolc évfolyamon 16 osztály működik. A **székhelyen**, és a **Bálint Sándor Tagiskolában** biztosított az **angol nyelv** emelt óraszámú tanulása, **csoportbontásban**. A tagiskolában 1-4. évfolyamon **egész napos nevelési és oktatási** formában rugalmas óratervezés segíti a nyugodt tempójú ismeretszerzést. Tanórán és tanórán kívül segítjük a nehéz körülmények között élő, hátrányos és halmozottan hátrányos, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását. Ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyerekek fejlesztését is. A **székhelyen** több mint két évtizede minden évben megrendezzük a **városi mesemondó és a prózamondó versenyt**.

Iskola erősségei:

- a családi légkör
- az összetartó osztályközösségek
- a szabadidős programok magas száma és minősége
- a jó tanár-diák viszony
- a nevelők szakmai felkészültsége, nyitottsága
- a tantestület segítőkész gyermekszerető magatartása
- az egyéni bánásmód előnyben részesítése
- szülőkkel való szoros kapcsolattartás
- erős baráti közösségek

A szülők és a pedagógusok célja azonos: gyermekeikből **művelt** (magas szinten szocializált), **jól képzett**, az **életvezetésre érett**, **boldogulni tudó embereket** szeretnének, akarnak nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, az épület, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: az **emberséget** és **tudást** adni a felnövekvő petőfi-telepi, tápai gyermekeknek.

1.1.2 Pedagógus iskola

A személyi feltételek iskolánkban optimálisak. A nevelőtestület stabil, a pedagógusok kötődnek az intézményhez. A mindenkorai törvényi előírások figyelembevételével történik a feladatok személyre való lebontása.

A tantestület szakmai összetétele jó, az új módszerek iránti nyitottság jellemzi. A pedagógusok önképzése és továbbképzése folyamatos, tudatos és tervszerű.

Tudjuk, hogy az eljövendő nemzedék nevelésében döntő a pedagógus személyisége.

Ez a típusú **nevelő** az, aki:

- következetes, korrekt
- döntéseiben mérlegel
- az értékelésbe bevonja tanulócsoportját
- nem indulatból cselekszik
- nem vetíti ki hangulatát a munkájára
- tervet, programot ad
- a közeli és a távoli célok pedagógiai elvét alkalmazza
- tanulóit jól ismeri, jól motiválja
- segíti a tanulási problémával rendelkező tanulókat
- nevelőtársaival együttműködik
- épít a családokra
- ha kell, és lehet, korrigálja a családi nevelés hibáit, természetesen megfelelő tapintattal.

A tantestület nevelői igyekeznek ezt a mércét elérni. Egybehangzó véleményük szerint az **iskola feladata** a továbbtanulásra való felkészítés, ennek érdekében **szilárd alapismeretek** nyújtása, az alapvető **készségek** és **képességek kialakítása**, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás, valamint a nemzeti kultúra megismerése.

Nevelőtestület szerkezete:

Az intézményvezető munkáját az intézményvezető-helyettesek és a tagintézmény-vezető segíti. A középvezetői réteghez a munkaközösség-vezetők, diákönkormányzatot segítő tanárok és a háromtagú közalkalmazotti tanács tartozik. Szervezeti működésünk funkcionális modell szerint működik.

Az iskola továbbképzési szabályzata megfogalmazza, hogy a továbbképzési, átképzési formák közül elsődlegesen azokat támogatjuk, amelyek az iskolai munka hatékonyságának növelését szolgálják.

A pedagógusaink a Nemzeti Alaptantervben szereplő, a tanulási területeken átívelő, vagy az egyetlen tanulási területhez sem köthető, de a megszerzett tudásra épülő, a tanulási-tanítási folyamatban fejlődő kompetenciák fejlesztését kiemelt feladatuknak tartják:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. Környezeti kompetenciák
6. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
7. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
8. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.

1.1.3 Épület nyújtotta feltételek

Az intézmény két épületben látja el a közoktatási feladatokat.

A székhelyen és a tagiskolában nyolc tantermesnek épített, egyemeletes épületek téglaeépítésűek. A kor építési stílusának megfelelően magas tetőszerkezettel készültek (tervezői elgondolás szerint) a dinamikusan fejlődő kertvárosrész egy-egy központjában kerültek megépítésre. Ennek megfelelően az átlagosnál nagyobb udvarral rendelkeznek. Az udvar kettős funkciót lát el. Egyrészt a sportolás lehetőségét biztosítja, másrészt a játék, kikapcsolódás színtere, melyet fajtákok biztosítanak. A Bálint Sándor tagiskolában bitumenes pálya lehetőséget ad a kosárlabdára, futballra. A közelben található műfüves pályát iskolánk tanulói nagy örömmel látogatják testnevelésóra keretében. A székhelyi főépülethez zárt folyosón keresztül kapcsolódik a tornaterem, öltözők, tusoló és a szertár. Ehhez az épületrészhez kapcsolódik a technika tanterem és szertár. Az iskola belső terei – folyosó, tantermek – tágasak.

A székhelyen az étkeztetéshez tálalókonyha és ebédlő áll rendelkezésünkre, mely biztosítja a kulturált étkezés feltételeit.

A Bálint Sándor tagiskolában 2004-ben adtak át egy épületegységet, mely zárt emeleti folyosóval kapcsolódik a főépülethez. Itt a titkárság, tanári szoba és kiszolgáló helyiségek találhatóak, valamint a földszinten tágas ebédlő, tálalókonyha biztosítja a kulturált étkezést.

Intézményünkben két helyszínen könyvtár működik.

A székhelyi iskola telkén működik a Petőfi-telepi Művelődési Ház és könyvtár. A telepi iskola az előttük elterülő teret használja sportjátékokhoz (kosárlabdapálya).

Az intézmény átlag felett rendelkezik az oktatáshoz szükséges informatikai eszközökkel, technikai eszközökkel, szemléltető eszközökkel, berendezésekkel.

A székhely épületben 2019-ben, a tagiskolában 2020-ban infrastrukturális felújítás valósult meg, ezzel modern és a 21. századi elvárásoknak megfelelő oktatási környezet segíti nevelő-oktató munkánkat.

1.2 Az intézmény küldetésnyilatkozata

„Amikor csak az elmét tanítják, de a szívet nem, azt tilos egyáltalán tanításnak nevezni.” (Arisztotelész)

Az intézmény minőségi munkáját és megtartó erejét bizonyítja, hogy a nálunk végzett diákok szülőként ismét ránk bízják gyermekeiket.

Az óvodából bekerülő gyermek és szülei számára minden új. Ezért lehetőséget teremtünk nekik iskola-előkészítő foglalkozásokra, hogy érezzék a felénk irányuló **szeretetet, gondoskodást, a megértő segítőkészséget.**

A **demokratikus irányítás** előtérbe helyezésével humánus emberi kapcsolatokat építünk ki. Az őszinte, nyílt légkörben jobban megismerjük a tanuló jellemvonásait, személyiségét, kívánságait, érdeklődését, melyek mind feltételei az eredményes nevelőmunkának.

Fontosnak tartjuk a **pedagógus – szülő egyenrangú kapcsolatát**. A kölcsönös tisztelet és megbecsülés kimutatására törekszünk.

Minden gyermek más, és a **másság elfogadásához**, elfogadtatásához kellő **pedagógiai tapintat** szükséges. Mentálisan és más okokból hátrányos tanulók **integrált nevelése** – oktatása, egészséges ifjúságot eredményez.

Célunk, hogy nagy körültekintéssel és felelősséggel alakítsuk ki sokoldalú kapcsolatainkat tanítványainkkal, kollégáinkkal és a szülőkkel.

Tág teret adunk az **önkifejezés**, a **fantázia** és a **kreativitás** kibontakoztatásának, a **testi – lelki harmónia** megteremtésének.

Igyekszünk **kulturáltan viselkedő, öntudatos lokálpatrióta** fiatalokat nevelni, akik készek az **új ismeretek befogadására**, akik olyan felnőttekké válhatnak, akiknek nemcsak az **egyéni tudás**, hanem a **társakkal való együttműködés** képessége, az **egymás tisztelete, segítése és megbecsülése** is nélkülözhetetlen érték a sikeres és a boldog élethez.

Pedagógusaink hitvallása:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.” (dr. Szentgyörgyi Albert)

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1 Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei

Pedagógiai alapelveink

- Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása: a minőségi nevelő-oktató munkát biztosító, **segítő, gondoskodó és esélyteremtő iskola** programjának kidolgozása és megvalósítása. Biztosítsa a tanulók továbbhaladását a szülők elvárásainak és a tanulók képességeinek megfelelően!

Iskolánk **családias, segítő nevelést** folytató intézmény. Alapfunkciónk az egyetemes és nemzeti kultúra ismeret- és értékrendbeli reánk eső részének színvonalas átadása. Oktatási tevékenységünk egyik jellemzője **az egyéni fejlődés szerinti haladás**. A kultúra személyes közvetítéssel adható át leghatékonyabban a 6-14 éves korosztály számára. A tanár személyiségének meghatározó szerepe van mind az ismeretadásban, mind az értékközvetítésben. Törekszünk a tanulók életkorának megfelelő módszerek használatára, mely a tananyag jobb megértéséhez, a tantárgyak iránti nagyobb érdeklődéshez és még jobb tanulmányi teljesítményhez vezet.

- A tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat részesítünk előnyben (differenciált egyéni munka, páros munka, csoportmunka).
- A tanulókkal szemben támasztott elvárásokat nyíltan, egyértelműen kommunikáljuk.
- A képességeknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségeket biztosítunk. Differenciálással segítjük a tehetséges tanulók kibontakozását, illetve a környezeti hátrányok kompenzálását végezzük.
- A tanulási folyamatot rendszeresen értékeljük, és folyamatos visszajelzést adunk a tanulónak.
- A hagyományos iskola leginkább az **intellektuális képességek** fejlesztésére koncentrál. Ezt mi is alapvetőnek tekintjük, hozzárendelve **az érzelmi és szociális képességek** (erkölcsi nevelés) **fejlesztését is**.

Az összhanghoz szükséges hármas tevékenységkör:

- Az intellektuális képességek (a tudás) fejlesztése.
- Az érzelmi-intelligencia alapjainak megértése.
- A szociális értékre, képességre (erkölcsös életre) nevelés.
- Az iskolánk alapelve, működtető ereje a **gyermekszeretet, a gyermeki személyiség tisztelete**, mely áthatja egész oktató-nevelő munkánkat, meghatározva választott eljárásainkat, módszereinket.

Iskolai életünk **középpontjában a gyerek áll**, aki aktív részese és nem passzív befogadója a közvetített ismeretek elsajátításának. Együttműködik a pedagógussal, akinek a feladata az, hogy saját egyénisége és felkészültsége erejével végezze a munkáját az iskolai célok megvalósítása érdekében, s ebben a folyamatban a gyermeket az **oktatás, nevelés alanyának** tekintse.

- A **demokratikus** iskola működését a Magyar Köztársaság Alkotmányában, valamint az Emberi és Gyermeki Jogok Chartáiban rögzített értékek szabják meg. Nevelő – oktató munkánkban az értékek egyensúlyára törekszünk. Megismertetjük, gyakoroltatjuk a tanulókkal ezeket a jogokat (javaslattevési, egyeztetési, véleményezési). Így munkánkat a demokrácia értékei hatják át, mert:
  - egyrészt, a demokrácia értékrendjére építve, olyan **demokratikus magatartás** alapjait rakjuk le, ill. olyan demokratikus magatartásra készítjük fel tanulóinkat, amelyben az egyén és a közösség érdekei egyaránt szerephez jutnak,
  - másrészt (mert a minden ember számára nélkülözhetetlen) az **általános műveltségnek** azokat a szilárd alapjait sajátíttatjuk el, amelyekre biztonságosan építheti ismereteit a későbbiekben valamennyi tanuló.

- Nagy figyelmet fordítunk az **emberiség előtt álló közös problémákra**. Az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk az egyén és az állam felelősségét, feladatait, lehetőségeit, a Földet, az emberiséget fenyegető veszélyek csökkentésében.
- Nevelő-oktató munkánk a **közös nemzeti értékeket** szolgálja, mert fontos szerepet szán a hagyományok ápolásának, valamint a lokálpatriotizmus és a nemzeti azonosságtudat fejlesztésének.

Iskolánkban olyan humanisztikus légkört teremtünk, ahol a tanulók otthon érezhetik magukat.

Ennek érdekében:

- tiszteletben tartjuk egymás személyiségét (a gyermekét is és a tanárét is)
- gyermekeket bevonjuk saját iskolai tevékenységük megszervezésébe
- a gyermekek számíthatnak tanáraik megértő, együttműködő jóindulatára
- az iskola életében barátságos emberi kapcsolatok kialakítását valósítjuk meg
  - tanuló és tanuló
  - tanuló és nevelő
  - szülő és nevelő
  - nevelő és nevelő között.

Eszményeinkben olyan **tanulói kép** él, aki közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus
- erkölcsös
- fegyelmezett
- művelt
- kötelességtudó
- érdeklődő, nyitott
- kreatív, alkotó
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát
- képes a problémák érzékelésére és megoldására
- gyakorlatias
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban)
- van elképzelése a jövőjét illetően
- becsüli a tudást
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit
- képes tudását továbbfejleszteni, és önállóan ismereteket szerezni
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik
- társait elfogadó
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket
  - a természet, a környezet értékeit
  - más népek értékeit, hagyományait
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat

- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit
- viselkedése udvarias
- beszéde kulturált
- társaival együttműködik
- szüleit, nevelőit szereti és tiszteli
- képes szeretetet adni és kapni
- szereti hazáját
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket
- szellemileg és testileg egészséges, edzett
- egészségesen él
- szeret sportolni, mozogni
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott
- rendszerető
- döntései előtt sokféle szempontot vesz figyelembe
- gyakorolja demokratikus jogait és kötelességeit

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai:

Az iskolánkban folyó **nevelő-oktató munka céljait** az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg. Az emelt óraszámú oktatással a tehetséges, az érdeklődő tanulóink számára magasabb szintű, elmélyült tudást kínálunk.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki **nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve** a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos, hogy az alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselte váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- **A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása.** A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- **A család tisztelete,** a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- **Az önismeret, a saját személyiség kibontakozásának igénye** (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- **Fogékonyság az emberi kapcsolatokra,** a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- **Az élet tisztelete, védelme.** A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, a balesetek megelőzése).
- **A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás.** A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

- **Az alkotmányosság, a törvényesség,** az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
- **Kulturált magatartás** és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- **A világ megismerésének igénye.** Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és az önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

Bálint Sándor Tagiskola – egész napos iskolai nevelés és oktatás jellemzői

Legfontosabb elemei:

1. Egész nap; délelőtt és délután tanítás folyik.
A tanítási órát mindig fejlesztő, gyakorló foglalkozás követi.
2. Kísérletező tapogatózás
A gyermek természetes kíváncsiságára épül. A legfontosabb a gondolkodási mód elsajátítása.
3. Szabad kifejezés: beszélgető kör, rajz, technikai alkotások, szabad rajz, kötetlen beszélgetés, vita, zenei alkotás.
A nevelő feladata, hogy segítse a gyermekek kibontakoztatását. Olyan légkört teremtsen, amelyben szabadon megnyilvánulhat a gyermek, és bátran kifejezheti gondolatait, érzéseit. Mindenki a saját ritmusának megfelelően dolgozik. Megtanulják az önellenőrzést és az önértékelést.
4. A közösségi élet, kapcsolatok erősítése
A közösség elfogadja a másságot, hagyja érvényesülni az egyéni sajátosságokat. A közösen végzett munka együttműködésre, kölcsönös segítségnyújtásra nevel.

Az iskolában folyó **nevelő és oktató munka feladata**, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Az 1-4. osztályokban folyó nevelő - oktató munkánk feladata:

- A pedagógiai munkánk középpontjában a **személyre szóló fejlesztés, tehetséggondozás** törekvése álljon.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által **motivált munkában** fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, mozdítsuk elő érzelmvilágának gazdagodását. Fontos feladatunk ebben a folyamatban a tanulók tevékenykedtetése, az értékelés útján nyert tapasztalatokra építés.
- Adjunk mintákat az **ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.**
- Alapozzuk meg a **tanulási szokásokat.**
- Támogassuk az **egyéni képességek** kibontakozását.
- Működünk közre a **tanulási nehézségek leküzdésének** folyamatában.
- Törődünk kiemelten azoknak a **hátrányoknak a csökkentésével**, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből adódnak.
- A gyermek az 1. évfolyam félévkor és év végén, valamint 2. évfolyam félévkor osztályozás nélküli, szöveges értékelésben részesül. Ez az értékelési forma segítő szándékú, mentesíti a gyerekeket kudarcaitól, alapozva és fejlesztve az önmagáért felelősséget érző, saját tanulási tevékenységéért felelősséget vállaló gyermek személyiségjegyeit. A folyamatos értékelés elősegíti a szülő és a gyermeket önmaga értékeinek megismerésében és a tudatos fejlesztésben.

- Oktatómunkánkban alkalmazkodunk a gyermek életkori sajátosságaihoz.
- Megismertetjük és tudatosítjuk az **eredményes tanulás** feltételeit.
- Fejlesztjük a gyermekekkel együttműködve a tanuláshoz szükséges készségeket, képességeket.
- **Módszereinket**, eszközeinket igyekszünk a gyermekek **személyiségéhez alkalmazkodva** megválasztani, **elfogadva másságukat**, s egyben megkövetelve tőlük mások jogainak tiszteletben tartását.
- A szabadság, a gyermeki **önállóság fejlesztése** érdekében nem kezeljük mereven sem az időkeretet, sem a tananyagot, sem a haladási ütemet. Ezt a pedagógus szabja meg a rábízott gyermekközösség és követelmények ismeretében.
- Következtesen és egységesen, **rendszeres ellenőrzéssel** az iskolai és általános emberi normák betartására neveljük.
- Tudatosítjuk a gyermekekben a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- Erősítjük meg a **humánus magatartásmintákat**, szokásokat!
- A gyermek jellemét formálva segítjük a személyiség érését, **pozitív énképének** kialakulását.

Az 5-8. osztályban folyó oktató-nevelő munkánk feladata:

- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók **önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, a másság elfogadását.**
- Olyan helyzeteket teremtünk, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja **megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének** értékét.
- Fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, amelyek a környezettel való **harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz** szükségesek!
- Tudatosítani tanulóinkban a közösség **demokratikus működésének** értékét és néhány általános jellemző szabályát.
- A **demokratikus normarendszer** kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- A **nemzeti, a nemzetiségi és etnikai hagyományok** tudatosítása és ápolásukra való nevelés.
- Fejlessze a tanulóknál a **nemzeti azonosságtudatot**, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt.
- Erősítse az **Európához való tartozás tudatát**, és egyetemes értelemben is késztesse **más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának** megismerésére, **megbecsülésére!**
- Fordítson figyelmet az **emberiség közös problémáinak** bemutatására.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- **Közvetlen** (direkt) **módszerek** azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- **Közvetett** (indirekt) **módszerek** azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - ösztönzés - bemutatás - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - követelés 	<ul style="list-style-type: none"> - a tanulói közösség tevékenységének megszervezése - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése - elfogadtatása - segítségnyújtás, értékelés - hagyományok kialakítása
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - a nevelő személyes példamutatása - elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája - élethelyzet megbeszélés - esetmegbeszélés - életvezetési technikák 	<ul style="list-style-type: none"> - szituációs játék - szerepjáték - drámajáték - vita - felvilágosítás a betartandó magatartási normákról

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.
- Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat, határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

A személyiség fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**
Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Családi életre nevelés. Viselkedési normák elsajátítása (9 hónap – 9 témakör).
- **A tanulók értelmi nevelése**
Feladat: Az értelmi képességek, ill. az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. Problémamegoldó gondolkodásra nevelés. Tudatos médiahasználatra nevelés. Digitális és kommunikációs kompetenciák fejlesztése. Kreativitás, önkifejezés fejlesztése. Kritikai gondolkodásmód fejlesztése.
- **A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése**
Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. Tolerancia, egymás elfogadásának erősítése, az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A házirend és az iskolai szokások tartalmának folyamatos tudatosítása. Az önkormányzás képességének kialakítása.
- **A tanulók segítő életmódra nevelése**
Feladat: Segítsük a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását!
- **A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése**
Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre, és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása. Nyitottság, érdeklődés kialakítása az emberiség, a világ globális problémái iránt. Az iskolát, az osztályközösséget érintő normák kialakítása, tudatosítása.
- **A tanulók önismeretre nevelése**
Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. Szabad alkotótevékenység lehetőségének biztosítása.
- **A tanulók nemzeti nevelése**
Feladat: Hazánk múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra értékeinek megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése. A nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése. Nemzeti azonosságtudat fejlesztése, a Kárpát-medence megismerése.
- **A tanulók munkára nevelése**
Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Pénzügyi tudatosságra nevelés. Pályaorientáció.
- **A tanulók testi és lelki nevelése**
Feladat: A tanulók testi és lelki egészségének megőrzéséhez szükséges képességek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. A személyes higiéné és a mentálhigiéné fontosságának tudatosítása. Elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátíttatása.

- **A tanulók környezettudatosságra nevelése**

Feladat: Az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatásának megismertetése. Elősegíteni, hogy életmódjukban kiemelt szerepet kapjon a környezetük megóvása, védelme, kialakuljon az ökológiai szemléletmód.

Folyamatterv: Néhány személyiségfejlesztő technika osztálytanítók és osztályfőnökök számára (Lásd 1. számú melléklet)

2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvetően fontos célkitűzése tanulóink egészségének megóvása, a folyamatos egészségnevelési tevékenység. Ezt az irányelvet alkalmazva dolgoztuk ki iskolánk egészségfejlesztési programját, amelynek *kulcsterületeiként* tekintünk a következő feladatokra:

- a dohányzás visszaszorítása illetve korlátok közé szorítása,
- az alkohol- és a drogprevenció,
- az egészséges táplálkozásra nevelés,
- az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése,
- a mentális betegségek megelőzése,
- családi életre nevelés,
- az elemi elsősegélynyújtás szabályainak elméleti és gyakorlati elsajátítása.

Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek használata és beépülése az aktív tudatba elősegíti a prevenciós munkát.

Az iskola nevelési programjának részeként *direkt és indirekt módon szeretnénk tovább folytatni az egészséges életmódra nevelést, a szenvedélybetegségek* (dohányzás, alkohol, kábítószer-használat) *elleni küzdelmet*. A betegségek megelőzésében, az egészséget támogató magatartás formálásában az *iskolaorvos* az orvosi szűrővizsgálatok alkalmával *aktívan és folyamatosan részt vesz*, probléma esetén szülővel, osztályfőnökkel, iskolavezetéssel, társszakemberekkel a szükséges lépéseket megteszi.

- Ki kell alakítani tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg (életkoruknak megfelelően) saját egészségi állapotukat.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Ki kell alakítani az igényt az egészséges és tiszta környezet, valamint az egészséges táplálkozás iránt.

2.3.1 Egészségnevelési tevékenység

Az egészségnevelés az élet minőségével foglalkozik, a tanulók fizikai, társadalmi és mentális jólétével. A tanulóknak szükségük van arra a lehetőségre, hogy olyan magatartást és értékrendet alakítsanak ki, mely képessé teszi őket arra, hogy azt válasszák, ami most jelenlegi életükben is értékes, és a jövőben is az lesz.

Az egészségnevelési program célja:

- a tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit
- az egészségre káros szokások biológiai-élettani-pszichés összetevőit
- az alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás és drogfogyasztás káros hatásait,
- életkoruknak megfelelően az elsősegély-nyújtási alapismereteket,
- erősítse, fejlessze az egészséges életvitelhez szükséges képességeket

2.3.1.1 Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete (testi higiénia)
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek felismerése és ismerete
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok (gyógyszerhasználat)
- elsősegélynyújtási ismeretek
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- rizikóvállalás és kockázatai (közlekedés, személyes biztonság)
- szenvedélybetegségek elkerülése (alkohol, dohányzás, drog, játékszenvedély)
- a tanulási környezet alakítása

2.3.1.2 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok - egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- életkoruknak megfelelően tudjanak dönteni baleseti helyzetekben
- tudjanak segítséget kérni, ha szükséges (sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni)

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) *Szervezetten, a biológia tanmenet részeként a 8. évfolyamon*
- b) *Osztályfőnökök által választható módon.*
- c) *Az iskolaorvos és a védőnő szolgáltatásainak igénybevétele.*

2.4 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, ill. közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Cél, iskolánkban a biztonságot adó, együttműködő csoportközösségek kialakítása.

Saját közösségeiken belül fejlődjenek tanítványaink adottságai, és azok tegyék képessé őket személyiségük kibontakoztatására! Egyén és közösség kölcsönösen hatnak egymásra.

Minél jobban kihasználjuk tanítványaink egyéni, pozitív tulajdonságait, annál tartalmasabb lesz az egész közösség élete.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai **tanulói közösségek megszervezése**,_nevelői irányítással.
Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
  - A különböző mentális és szociális fejlettségi szinten lévő gyerekek integrálása az iskolai közösségbe.
  - Az egyén közösségi érzésének fejlesztése.
  - Sérült, fogyatékkal élő gyermekek osztályközösségbe való beilleszkedésének segítése.
  - A diákönkormányzati tevékenységformák fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a **tanulóközösségek fejlesztésében**.
Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodni kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz a kisgyerek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes- személyiséggé válásáig.
- **Az önkormányzás képességének kialakítása.**
Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, ill. az elvégzett munkát értékelni tudják.
- **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.**
Feladat: A tanulói közösséget irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez, szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- **A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.**
Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása. A másság elfogadása, empatisz tulajdonságok kialakítása.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással
- önálló munkára nevelés
- önértékelés
- együttélés, együttműködés elemi szabályainak kialakítása
- esztétikai nevelés: a tanuló környezetének tisztántartása, részvétel a tanulók közvetlen környezetének szebbé tételében

Egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- sokoldalú és változatos foglalkozások tartása a közösségi magatartás erősítésére
- empatisz készség fejlesztése személyre szóló beszélgetések során a tanórán és a tanórán kívül
- érzelmekre való helyes, megfelelő reagálás kialakítása
- hagyományok ápolása

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai

- a diákok részéről történő kezdeményezések felkarolása
- mint a tanulók érdekeinek képviselője véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével kapcsolatos, a diákokat érintő kérdésekben

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- különböző szabadidős programok szervezésének lehetőségei
- az osztályhoz kapcsolódó programok közösségfejlesztési lehetőségeinek kihasználása
- az iskolához kapcsolódó rendezvények közösségfejlesztő hatása. Az iskola szellemiségét a hagyományai határozzák meg. Törekedjünk a régi hagyományok ápolására és az új gyermekközpontú programok kialakítására!

2.5 A pedagógusok, az osztályfőnökök helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- felkészülés a tanítási órákra,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai sport - és kulturális programok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor, tanulók kísérése,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- részvétel iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- közreműködés iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában,
- szertárrendezés, a szaktantermek és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az adott tanév új osztályfőnökét – a nevelési munkaközösség vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulókörösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői körösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatait.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelőssével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az nevelési munkakörösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendszeresen órát látogat az osztályban.

2.6 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Tanítványaink a társadalmi rétegek széles köréből érkeznek. Kis rétegük jól szocializált társadalmi rétegből kerül ki. Többségük közepesen iskolázott, szocializált családból érkezik hozzánk. Találkozunk beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő, valamint sajátos nevelési igényű diákokkal.

2.6.1 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek, sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása

Iskolánk fontos feladata a beilleszkedés hatékony segítése. Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd vagy sajátos nevelési igényű, a pedagógiai szakszolgálatok bizottsága dönt.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM-N) gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Feladataink:

- a probléma tüneteinek felismerése,
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal,

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, differenciálás a célok szintjén, a feladatok mennyiségében és minőségében, a feladatok elvégzésére kapott idő mennyiségében, a segítségadásban, valamint az értékelésben,
- napközi otthoni ellátás biztosítása
- egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozások szervezése egyéni fejlesztési terv alapján,
- felzárkóztató foglalkozások biztosítása,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- családlátogatások,
- a szülők és családok nevelési gondjainak segítése,
- segítő tevékenységek megszervezése

A fenti tevékenységek szorosan kapcsolódnak a gyermek- és ifjúságvédelemhez. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek részletes kifejtése a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó fejezetnél is megtalálható.

Folyamatterv: Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység (Lásd 2. számú melléklet)

Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása

Iskolánk feladatai közé tartozik a sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a **különleges bánásmódot igénylő** gyermek, tanuló, aki a **szakértői bizottság szakértői véleménye alapján** mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A szülőkkel való egyeztetés után az osztályfőnök, vagy a szaktanár segítségével kezdeményezi a tanuló szakértői vizsgálatát.

Ha a vizsgálat sajátos nevelési igényt igazol, a tanulót gyógypedagógus segíti. A szakember személyre szabott, egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében fejleszti a tanulókat.

A különleges gondozásba vétel attól a naptól illeti meg őket, amelyiken sajátos nevelési igényüket megállapították.

Iskolánk látás-, hallás- és mozgássérült gyermekek integrált oktatását vállalta. A tanulók speciális fejlesztését a fogyatékoságuknak megfelelő országos szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján szakirányú végzettségű utazó gyógypedagógusok látják el egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében.

Ha a szakértői bizottság valamely tantárgy értékelése alól felmentést javasol, az iskola köteles azt figyelembe venni. A szülő a javaslat ellenére kérheti a tantárgyi értékelést.

A sajátos nevelési igényű tanulóknak, gyermekeknek joga, hogy különleges gondozás keretében, állapotuknak megfelelő pedagógiai fejlesztésben, gyógypedagógiai ellátásban részesüljenek attól kezdődően, hogy igényjogosultságukat megállapították. Iskolánkban gyógypedagógusok végzik ezt a munkát.

2.6.2 Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

- A tanórák szervezése során a pedagógus figyelembe veszi a tanulók egyéni képességeit. A feladatokat a tanulók egyéni képességeihez igazítja, azok elvégzését folyamatosan ellenőrzi, így segítve az egyéni fejlődést.
- A csoportbontás előnye, hogy hasonló képességű tanulók kerülnek egy csoportba. Így nagyobb lehetőséget kapnak a sikerélményhez jutáshoz, mintha az egész osztály együtt lenne, aktívabbakká, magabiztosabbakká válnak.
- Egyéni foglalkozások, ahol beszélgetések során igyekszünk felderíteni a kudarc okát, és ezekre megoldást találni. Tanácsokat adunk a helyes tanulási módszerekre. Megpróbáljuk a szorongást csökkenteni a tanulóban, több sikerélményhez juttatni, dicsérni, biztatni.
- Kiemelkedően fontos a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata. A gyerekek legyenek bizalmasa a tanárához fordulni. Merjen problémáira tanácsot, segítséget kérni. Ennek érdekében egyéni beszélgetéseket kezdeményezünk a félénk, gátlásos gyerekekkel.
- Nagyon fontos ilyen esetekben a szülőkkel való együttműködés is, tudnunk kell a szülői ház elvárásait a gyermek felé, és azt, hogy mennyire segítik otthon. Rendszeres tanácsokat adunk a szülőknek, hogyan, miben segíthetnek gyermekeiknek.
- A szülőkkel való kapcsolattartásban a fogadóóra mellett nagy szerepet kap a családlátogatás. Itt megismerjük a család szociális hátterét, figyelemmel kísérjük azt és megpróbálunk segítséget nyújtani.
- Ha szükségét látjuk, felvesszük a kapcsolatot a tanulási képességeket vizsgáló szolgálattal (logopédus, pszichológus), kikérjük a szakemberek tanácsát.
- A napközis csoportokban nagy figyelmet szentelünk a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknak, igyekszünk maximális segítséget nyújtani nekik (pl.: egyéni korrepetálás, gyakoroltatás, stb.)

Folyamatterv: Tanulási nehézségek enyhítése, felzárkóztatás (Lásd 5. számú melléklet)

2.6.3 Hátrányos helyzetű tanulók

Iskolánk egyik fontos feladata, hogy a megnőtt társadalmi egyenlőtlenségek hatása az oktatásban ne legyen érezhető. A nevelő-oktató munka területén speciális módszerek, munkaszervezési eljárások (tanórai differenciálás heterogén csoportban, kooperatív tanulás, projektpedagógia) alkalmazása külön tekintettel a HH és HHH tanulók felzárkóztatására és tudásuk gyarapítására.

A HH és HHH tanulók számára háromhavonta szöveges értékelést adunk a következőkről:

- tantárgyi előmenetelről,
- motiváltságról,
- akaraterőről és kitartó munkavégzésről,
- önbizalomról.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó pedagógusok különböző munkacsoportokat hoznak létre, és működtetnek.

A HHH tanulókkal való foglalkozás kiemelt területei:

- differenciált tanulásfejlesztés,
- tanulási technikák, módszerek tanítása,
- kooperatív technikák alkalmazása.

2.6.4 Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják (HH; HHH)

- napközi otthon:
Az iskola gondoskodik a tanulók napközbeni ellátásáról. Ezt minden tanuló igénybe veheti. A napközi a nevelés, tanulás, pihenés, játék, sportolás, tehetséggondozás és a felzárkóztatás színtere. Az osztálytanítók, tanárok és a napközis nevelők szorosan együttműködnek, egymás munkáját segítik.
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- csoportbontás
- diákétkeztetés
- felzárkóztató foglalkozások
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a nevelők és tanulók segítő, személyes kapcsolatai
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- családlátogatások
- továbbtanulás irányítása, segítése
- javaslat étkezési támogatásra
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek
- tantárgyak, tananyagok, követelmények között a választott, alkalmazott IPR tanítást-tanulást segítő eszközei, módszerei, időkeretek
- az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

Folyamatterv: A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése (Lásd 6. számú melléklet)

2.6.5 A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

Tehetségesnek azt a tanulót tekintjük, aki valamely tevékenységben, vagy tevékenységekben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes.

Feladataink:

- A tehetséges tanulók felderítése, amely a pedagógusok tapasztalatára épül.
- Együttműködünk a tehetségsegítő szakemberekkel, a családdal.
- Biztosítjuk a megfelelő érzelmi fejlődés feltételeit tanórákon, és iskolán kívüli programokon egyaránt.
- Folyamatosan fejlesztjük a tanítvány általános képességét, kreativitását.
- A tanórákon személyre szabott feladatot adunk, amely az egyéni képességekhez igazodik.
- Kialakítjuk a szükséges szervezeti formákat (szakkörök, edzések, tehetséggondozó csoportok)
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók: A tanév folyamán szaktárgyi versenyeket hirdetünk, évfolyamonként, vagy versenykiírás szerint, ahol korosztályonként méri össze tudásukat a legjobb képességű tanulók. Az itt első helyezést elérő diákokat felkészítjük a városi szintű versenyekre. A tehetséges gyerekek kulturális bemutatón adják elő műsorukat az egész iskola, a szülők, a telepí és a tápéi lakosság előtt.
- Szabadidős programokat szervezünk, ahol a tanulók feltöltődését biztosítjuk. Színház-, bábszínház- és múzeumlátogatásokat, szabadidős játékokat szervezünk az érdeklődő tanulók számára.

- Könyvtárlátogatás: Fontos feladatunknak tekintjük, hogy kialakuljon a tanulóiban az önálló ismeretszerzés igénye, és az ebben való jártasság. Ennek érdekében olyan feladatokat kapnak, amelyekhez az iskolai és a közművelődési könyvtárak látogatása szükséges. Célunk, hogy gyakorlatot szerezzenek a könyvtár eszközeinek, lehetőségeinek használatában. Könyvtári órákat szervezünk, melyekre előzetes feladatokat kapnak.
- Az iskolai sportkör az egészséges életmódra neveli a gyermekeket. Ezeken az alkalmakon mód nyílik a különböző sportágakban tehetséges gyerekekkel való foglalkozásra, képességeik kibontakoztatására. A legjobbak képviselhetik iskolánkat a más iskolákkal való mérkőzéseken. (pl.: kosárlabda, labdarúgás, kézilabda stb.). A legtehetségesebbeket a város különböző sportklubjaiba irányítjuk.
- Már évekkkel a továbbtanulás előtt figyeljük tanulóink érdeklődési körét. Egyéni beszélgetésekkel segítjük pályaválasztásukat. Javaslatokat, tanácsokat adunk tanulóinknak és szüleiknek egyaránt a kínálgzó lehetőségekről. A 8. osztályosokat megismertetjük a város középiskolaival, különböző szakmákkal. Pl.: pályaválasztási börze minden év őszén.

Folyamatterv: Tehetséggondozás, képességfejlesztés (Lásd 3. számú melléklet)

2.6.6 A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolának gondoskodnia kell a rábízott tanulók felügyeletéről, továbbá el kell látnia a gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat.

Nagyon fontos feladat és kötelesség a veszélyeztetett gyermekek életútjának követése, a problémák kezelése. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk az osztályfőnökök, valamint az osztályokban tanító szaktanárok jelzéseinek.

Célunk: az indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése.

Alapvető feladatunk: a szülők igényeinek megfelelően az egész napos ellátások (ügyelet, napközi, étkeztetés) biztosítása.

További fontos feladat:

- drogellenes, alkoholelles, és a dohányzás káros hatásai elleni propaganda,
- a gyermekek sérelmére elkövetett bűntettek elleni felkészítés (erre utaló magatartásformák megismertetése, a figyelem ráirányítása a fokozottan veszélyes helyekre, helyzetekre)
- családlátogatás,
- személyiségközpontú, a bizalmon alapuló megelőző tevékenységek.

- Személyes kapcsolat (tanár-tanuló, tanár-szülő).

A fiatalok életvitelében, életmódjával, szabad idejük hasznos eltöltésével, az ehhez kapcsolódó prevenciós munkával, a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal való kiemelt foglalkozásban jelölhető meg. Az intézmény eredményes működéséhez elengedhetetlen mind a tanárok, mind a fiatalok részéről a kiegyensúlyozott, nyugodt légkör. Az ifjúságvédelemmel foglalkozó szakemberre háruló igen nehéz feladat, hogy híd szerepét betöltve közvetítsen pedagógus, diák és szülő között, kölcsönös és őszinte bizalmat feltételezve és tiszteletben tartva személyiségi jogait.

- **A gyermekvédelmi tevékenység területei:**

- veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése,
- fel kell tárni a tanulók problémáit, azok okait,
- segítségnyújtás az egyéni fogadóórákon,
- Gyermekjóléti Szolgálat értesítése, segítségkérés,
- Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai Szakszolgálat, drogambulancia, Polgármesteri Hivatal segítségének kérése,
- segítségkérés a védőnőtől, gyermekorvostól,
- gyermekek számára egyéni foglalkozások tartása,

- napközi otthon igénybe vételének szorgalmazása,
- gyermekékeztetés biztosítása, a szociális helyzettől függő támogatása,
- életmód-életvitel orientálása, különféle hasznos szabadidős tevékenységek ajánlása,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzési lehetőségek kihasználása,
- előadások szervezése a fiatalokat érintő témakörökben,
- szabadidős tevékenységek ajánlása,
- rendhagyó osztályfőnöki órák tartásához szakemberek bevonása,
- egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetések szervezése.

• **Gyermekvédelem segítése (pedagógiai munka)**

- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozás
- pályaválasztás segítése
- egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- mentálhigiénés programok
- egészségügyi vizsgálat
- szülőkkel való együttműködés
- felvilágosító tevékenység szakember bevonásával
- prevenciós programok (drog-és bűnmegelőzés)

Folyamatterv: Gyermek-és ifjúságvédelem (Lásd 4. számú melléklet)

2.7 Az intézményi döntési folyamatokban való tanulói részvétel rendje

Az intézmény legfontosabb döntéseinek meghozatalára – a jogszabályban meghatározott esetekben – a nevelőtestület jogosult. Az egyéb döntések az intézményvezető jogkörébe tartoznak. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére, a döntési folyamat befolyásolására. A döntési folyamat részét képező értekezletre a diákságot közvetlenül érintő témakörben meghívjuk a diákönkormányzat képviselőit. Teljes körűen biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, a döntést megelőző informálás lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése az intézmény intézményvezetőjének kötelezettsége. A fentiekén túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást, amelynek tartalmát és az osztályközösség által megfogalmazott javaslatokat az osztályfőnök juttatja el az iskola intézményvezetőjének.

2.8 A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái

2.8.1 A diákokkal való kapcsolattartás formái

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére, illetve cséréjére, a következő fórumokat működteti az iskola, illetve a diákönkormányzat:

A diákönkormányzatnak intézményi szinten egy képviselője és osztályonként egy tagja van. Munkájukat az önkormányzatot segítő tanár koordinálja. A diákok vélemény-nyilvánításának lehetséges formáit a 20/2012 EMMI rendelet 120.§-a alapján iskolánk házirendje szabályozza.

Iskolagyűlés

A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről. A tájékoztatás elsődleges formája az iskolagyűlés.

Diákközségi ülés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vehet fel, azokra választ kérhet. A diákközségi ülés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvethetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

Infokommunikációs kapcsolattartás

A tanulók a rájuk vonatkozó érdemjegyeket, dicséreteket és elmarasztalásokat, valamint hiányzásuk alakulását az ellenőrzőben kísérik figyelemmel. Az iskola honlapjáról fontos, őket érintő információkat szerezhetnek.

2.8.2 A szülőkkel való kapcsolattartás formái

Szülői értekezlet

Az éves munkatervben ütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. *Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk.* Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az intézményvezető rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

Fogadóóra

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatban. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. Minden hónapban a szülők igénye szerint egyéni fogadóórát is tartanak a pedagógusok.

A szülők írásos tájékoztatása

A szülőket a tájékoztató füzetben folyamatosan értesítjük tanítványaink tanulmányi munkájáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén.

Az iskolaszék

Az iskolaszék a szülő, a pedagógusok és az iskolai diákönkormányzat azonos számú képviselőkből álló választott szervezete. Az iskolaszék dönt minden olyan kérdésben, amelyben az intézményvezető, a nevelőtestület vagy a fenntartó döntési jogát átruházza e szervezetre. *Egyetértési jogot gyakorol a szervezeti és működési szabályzat, az adatkezelési szabályzat, valamint a házirend elfogadásakor.* Véleményezési joga van az intézmény működését érintő összes kérdésben.

A szülői közösség

A szülői közösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői közösséget annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik. Vezetőjét a szülői közösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a tantestület javaslatára az intézményvezető által megbízott pedagógus végzi. A szülői közösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

A szülői kapcsolattartás egyéb formái

- személyes kapcsolattartást biztosít egyéni esetekben
- az iskola hivatalos honlapján és Facebook oldalán keresztül
- KRÉTA Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszeren
- E-mailen, esetlegesen telefonos kapcsolaton keresztül

2.8.3 Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel:

- Szegedi Tankerületi Központ
- Szeged Megyei Jogú Város Részönkormányzat vezetői és a Polgármesteri Hivatal
- Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága
- Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézménye
- Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- A helyi óvodák
- Heller Ödön Művelődési Ház
- Petőfi-telepi Művelődési Ház
- Somogyi Könyvtár Petőfi-telepi Fiókkönyvtára

- Somogyi Könyvtár Tápéi Fiókkönyvtára
- Gyékényből szőtt Egyesület
- iskolánk alapítványai
- iskolaorvos, védőnő
- iskolarendőr
- sportegyesületek (Tisza Volán, SZEDEÁK)

2.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

2.9.1 A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. *A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga* (osztályozó vizsga, javítóvizsga, pótló vizsga, különbözeti vizsga)

- *követelményeit,*
- *részeit* (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- *és az értékelés rendjét*

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a köznevelési törvény végrehajtása érdekében a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 65-72.§-ainak rendelkezéseire.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

2.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*
- *pótló vizsgákra*
- *különbözeti vizsgákra*

vonatkozik. *Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.*

2.9.3 A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

2.9.4 Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma – az idegen nyelv vizsgatantárgy kivételével - a teljes vizsgára kapható pontszám 50%-ával egyezik meg. Idegen nyelv esetében az írásbeli pontszáma az összes pontszám 80%-ával azonos.

Ha a gyakorlati vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, a gyakorlati vizsgarész maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám legalább 40%-ával egyezik meg.

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 1–19% – elégtelen
- 20–39% – elégséges
- 40–59% – közepes
- 60–79% – jó
- 80–100% – jeles.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

Ha a tanuló egy évfolyam anyagából március 1-je utáni időpontban tesz osztályozó vizsgát, és a tantárgyból tanév közben – tanára megítélése alapján – elegendő osztályzattal rendelkezik, akkor a vizsga során a tanév végéig a még hátra lévő tananyagból ad számot tudásáról témazáró dolgozat formájában, melynek eredménye időarányosan, azaz $\frac{1}{4}$ arányban kerül beszámításra.

2.9.5 A vizsgatárgyak részei és követelményei

Írásbeli vizsga maximális időtartama **tantárgyanként 60 perc.**

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni.
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára lehetővé kell tenni a szakértői véleményben engedélyezett segédeszközök használatát,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Egy vizsganapon egy tanuló legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet. A vizsgák között a legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

Irodalom

Alsó tagozat

Írásbeli és szóbeli vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. Az írásbeli rész egy adott szöveg 5-7 szövegértő feladatainak megoldásából áll. Szóbeli részét egy ismert szövegrész -8-10 mondat-, és előzetes felkészülést követően idegen szövegrész, -6-8 mondat-hangos olvasása alkotja. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

Felső tagozat

Szóbeli vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. A szaktanárnak tíz tételtől álló tételsort kell összeállítania. Minden tétel minimum három feladatból áll: alkotóval kapcsolatos és irodalomelméleti ismeretre kérdez rá. E kérdések nem feltétlenül egyetlen alkotóhoz kapcsolódnak, a vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgáló. Az adott tanév anyagából műelemzés. Értékelés: a maximálisan elérhető pontszám 50 pont, ezen belül 20 pont irodalomelmélet, 10 pont az alkotóról adott felelet, 20 pont a műelemzés. Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Dráma és színház

Szóbeli vizsgaforma, amely a félév vagy a tanév tananyagának legfontosabb fejezeteit érinti. Legalább öt tételtől kell húzni a tanulónak, melyet kidolgozás után szóban kell kifejtenie.

Magyar nyelv

Alsó tagozat

Írásbeli vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. A vizsgát az adott évfolyam nyelvtan- és helyesírási követelményeinek súlypontosított (a tananyag kb. 80 %-a) anyagából álló 5-7 feladatból álló feladatlap megoldása alkotja. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

Felső tagozat

Írásbeli vizsgaforma, amely 75%-ban az adott évfolyam tananyagát kéri számon.

Az írásbeli feladatlap 10 feladatból áll, amelyben gyakorlati jellegű feladatok szerepelnek. Az írásbeli vizsgán szerepelnie kell legalább egy gyakorlati írásbeliséggel kapcsolatos feladatnak, amelyben a helyesírás is szerepet kap.

Értékelés: maximálisan 50 pont szererezhető, az elkövetett helyesírási hibákért pontlevonás jár (három helyesírási hibaként 1-1 pont; a helyesírási hibák számítása az általános elvek alapján történik). Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

Történelem

A vizsga egy 30 perces *írásbeli és egy szóbeli* vizsgarészből áll. *Az írásbeli vizsgára* a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-át lehet adni. Az írásbeli vizsga tartalmazza az adott tanév tananyagának fontosabb fogalmait, évszámait, történelmi személyiségeit, eseményeit és helyszíneit. A *szóbeli vizsgán* tíz tételtől kell húznia a vizsgálónak. A feleletnek a témakörrel kapcsolatos összefüggéseket, a tétel ismertetését kell tartalmaznia.

Hon- és népismeret

Szóbeli vizsgaforma, amely a félév vagy a tanév tananyagának legfontosabb fejezeteit érinti. Legalább öt tételtől kell húzni a tanulónak, melyet kidolgozás után szóban kell kifejtenie.

Állampolgári ismeretek

Szóbeli vizsgaforma, amely a félév vagy a tanév tananyagának legfontosabb fejezeteit érinti. Legalább öt tételtől kell húzni a tanulónak, melyet kidolgozás után szóban kell kifejtenie.

Idegen nyelvek

Az idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. Az írásbeli vizsga számon kéri a megfelelő tanév vagy tanévek tananyagát. Az írásbeli vizsga 45 perces, az elérhető pontszám 80 pont.

A szóbeli vizsga három részből áll: kötetlen beszélgetés meghatározott témában, egy szituáció eljátszása és képleírás. Mindhárom feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó. A szóbeli vizsgán 20 pontot lehet elérni.

Matematika

Alsó tagozat

Írásbeli vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. Az írásbeli feladatlap legfeljebb 5-7 feladatból áll, amely az adott évfolyam súlypontosított tananyagát öleli át. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

Felső tagozat

A matematika vizsga egy 45 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll. Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: legalább öt, de legfeljebb hét feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

Fizika

A fizika vizsga egy 30 perces írásbeli és / vagy egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

A szóbeli vizsgán legalább 5 tételből kell húznia a vizsgázónak.

Biológia

A biológia vizsga egy 30 perces írásbeli és / vagy egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

A szóbeli vizsgán legalább 5 tételből kell húznia a vizsgázónak.

Kémia

A kémia vizsga egy 30 perces írásbeli és / vagy egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

A szóbeli vizsgán legalább 5 tételből kell húznia a vizsgázónak.

Környezetismeret

Írásbeli vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. Az írásbeli feladatlap legfeljebb 5-7 feladatból áll, amely az adott évfolyam súlypontosított tananyagát öleli át. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

Természettudomány

A természettudomány vizsga egy 30 perces írásbeli és / vagy egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

A szóbeli vizsgán legalább 5 tételből kell húznia a vizsgázónak.

Földrajz

A földrajz vizsga egy 30 perces írásbeli és / vagy egy szóbeli vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti. Az érdemjegy adása az általános százalékos értékelésnek megfelelően történik.

A szóbeli vizsgán legalább öt tételből kell húznia a vizsgázónak.

Testnevelés

Alsó tagozat

A vizsga típusa: *gyakorlati vizsga*. Az adott félévben/tanévben a tananyagban szereplő követelményeire épül. Egyensúly-, támaszhelyzetek, hely- és helyzetváltoztatások manipulatív tevékenységek korcsoportnak megfelelő képességszintek mérése.

Felső tagozat

A vizsga típusa: *gyakorlati vizsga*. Az adott félévben/tanévben a tananyagban szereplő követelményeire épül. A tanulók a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, labdajátékok közül választhatóan egy sportág a kézilabda, kosárlabda, labdarúgás közül.

Ének–zene

Alsó tagozat

Gyakorlati vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. A vizsga anyaga: az adott évfolyam dalanyagából egy szabadon-, és egy tanító által választott dal előadása ritmuskísérettel. A tanító általi ritmusmotívumok visszatapsolása. Dallam utáni dalfelismerés.

Felső tagozat

Az ének-zene vizsga két vizsgarészből áll; *szóbeli, és gyakorlati* részekből. Az adott félévben/tanévben a tananyagban szereplő követelményekre épül.

A szóbeli vizsgán tíz tételből kell egyet húznia a vizsgázónak, melyekből négy a népdalelemzés, egy műzeneelemzés, illetve zenei fogalmak, míg a többi öt a különböző zenetörténeti korok témakörét öleli föl. Felelési idő maximum 10 perc, a kapható pontszám 40 pont.

A gyakorlati részben a vizsgázónak a tanult dalokból egy maga által összeállított, (legalább 10 népdalból vagy műdalból álló listából) a vizsgabizottság választása alapján egy éneket el kell énekelnie. Az értékelés szempontjai: stílszerű előadásmód, dallami és ritmusbeli pontosság. A maximálisan elérhető pontszám 30 pont.

Digitális kultúra

A digitális kultúra vizsga egy feladatlapon szereplő feladatok *gyakorlati, vagy írásbeli* megoldásából áll. Időtartama 45 perc. A *gyakorlati feladatlap* tartalmi jellemzői az alábbiak: Legalább két, de legfeljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti.

Vizuális kultúra

Alsó tagozat

Gyakorlati vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. Eseménykép készítése szabadon választott technikával. Értékelésénél az esztétikát, a kreativitást, a térkitöltést és a tisztaságot értékeljük.

Felső tagozat

A rajz és vizuális kultúra *gyakorlati vizsgán* hat tételből kell egyet húznia a vizsgázónak. A vizsgára a tanuló 60 pontot kaphat. Szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit, színes eszközök, körző, egy derékszögű és egy bármilyen vonalzó.

Technika és tervezés

Alsó tagozat

Gyakorlati vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. Évfolyamtól függően tanítói bemutatás utáni egy papírmunka, (vagy hajtogatás) elkészítése alkotja a vizsgafeladatot. A pontosságot, tisztaságot és esztétikumot értékeljük.

Felső tagozat

A technika *gyakorlati vizsgán* hat tételből kell egyet húzni a vizsgázónak. Egy vizsgadarabot kell elkészítenie, melyre 60 pontot kaphat.

Etika / Hit-és erkölcstan

Alsó tagozat

Szóbeli vizsgaforma, amely az adott évfolyam(ok) tananyagát kéri számon. A tanév anyagából egy kiválasztott szituációról alkotott helyzetfelismerés, értékítélet, következtetés. Értékelésénél figyelembe vesszük a tanuló önálló véleményalkotását, gondolkodásmódját.

Felső tagozat

A szóbeli vizsgán tételt kell húzni a tanulónak, melyet kidolgozás után szóban kell kifejtenie.

Sakk-logika

A sakk-logika vizsga egy 20 perces gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érinti.

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt köteles kikérni az intézményvezető-helyettes, tagintézmény-vezető véleményét. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket. A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskolába átvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról az intézményvezető dönt.

2.10 Beiratkozás az iskola induló évfolyamára

A tankötelezettség iskolába járással vagy egyéni munkarenddel teljesíthető. A felvételi körzetek megállapodását a kormányhivatal végzi. A tanköteles tanulókat a fenntartó által meghatározott időszakban kell beíratni.

Az eljárás menete:

Felvételi kötelezettség

A gyermeket iskolai körzetbe tartozónak kell tekinteni, ha az iskola körzetében van az állandó lakhelye, illetve állandó lakhelye hiányában a tartózkodási helye.

A felvételi kötelezettség körén túli jelentkezők felvétele

Ha az intézmény a kötelező felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor a vonatkozó hatályos jogszabályok szerint előnyben részesülnek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, a településen található lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező tanulók. Ha az iskola az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolás szabályait a házirend tartalmazza. Sorsolás nélkül is felvehetők a sajátos nevelési igényű tanulók, akiknek ezt különleges helyzete indokolja:

1. testvére az adott intézmény tanulója
2. munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található
3. az iskola a lakóhelyétől egy kilométeren belül található
4. szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő

A beíráshoz szükséges okiratok

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány (születési anyakönyvi kivonat, lakcímkártya)
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolása
- nevelési tanácsadó vagy a szakértői bizottság szakvéleménye (ha van)
- a gyermek felügyeleti jogát ellátó szülő személyazonosító igazolványa, lakcímkártyája

A felvételtől szóló döntés

A felvételtől első fokon az iskola intézményvezetője dönt, elutasítás esetén a Klebelsberg Központ Szegedi Tankerületének intézményvezetője hivatott a felülbírálati kérelmet elbírálni.

Értesítési kötelezettség

A felvételtől vagy elutasításról szóló határozatot az iskola intézményvezetője a fenntartó által kijelölt időpontig megküldi a szülők részére.

2.11 Tanuló átvételének szabályai

Az átvételhez szükséges okiratok: a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány (születési anyakönyvi kivonat, lakcímkártya), a tanuló bizonyítványa, a nevelési tanácsadó vagy a szakértői bizottság szakvéleménye (ha van), a gyermek felügyeleti jogát ellátó szülő személyazonosító igazolványa, lakcímkártyája.

A tanuló átvételére a felvételi szabályok és a rendelkezésre álló szabad férőhely figyelembe vételével a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételről az intézményvezető dönt. Másik oktatási intézményből fegyelmi büntetés miatt átvételét kérő vagy fegyelmi büntetés következtében kizárt tanuló átvételéről a nevelőtestület a kérelem beérkezésétől számított 10 munkanapon belül 2/3-os többséggel dönt.

A külföldön folytatott résztanulmányok beszámítása

A magyar anyanyelvű (hiteles magyar nyelvű fordítást mellékelő) külföldi iskolai bizonyítvánnyal rendelkező tanulót, ha a két intézmény követelményei megegyeznek, az iskola megfelelő évfolyamára vesszük fel. Amennyiben a két intézmény követelményrendszere között jelentős eltérés van, különbözeti vizsga letételére kötelezzük. Ha a tanuló a magyar nyelvet nem beszéli, akkor az iskola intézményvezetője abba az évfolyamba veszi fel, melyről a tanulónak hazájában bizonyítványa van. A tanév végén a tanuló osztályozó vizsga keretében magyar nyelven köteles számot adni tudásáról.

- Körzetben lakó tanuló átvétele kötelező.
- Testvéri kapcsolat átvételi elsőbbséget jelent.
- Figyelembe kell venni az adott osztály összetételét.

A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló lakcímbeljelentő, személyazonosságát igazoló okiratot
- a tanuló bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott távozási nyilatkozatot

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről az alábbiakban intézkedik:

A szülő kérésének; a tanuló előző tanulmányi eredményeinek, valamint magatartás és szorgalom érdemjegyeinek; az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola intézményvezetője dönt. Az intézményvezető döntése előtt, kikéri az intézményvezető-helyettes vagy tagintézmény-vezető és az érintett osztályfőnökök véleményét is.

2.12 Az iskolában tartott egyéb foglalkozások

A tanórán kívül tartott egyéb foglalkozások jelentős szerepet töltenek be a tanulók és az iskola életében. Folyamatosan alakultak ki, és szerepük az évek folyamán vált egyre fontosabbá. Feladatuk az iskola életének színesebbé tétele, a diákok személyiségének, kreativitásának fejlesztése.

A tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a tanárok egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. Az emelt óraszámú oktatás, választható foglalkozások keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak ismereteik elmélyítésére, a felvételi vizsgára való felkészítésre.

Sajátos, hagyományos tevékenységi formáink közé tartoznak a következők:

- tömegsport, szakosztályok
- korrepetálás, együtt-tanulás
- a tanítási órák keretében meg nem valósítható egyéb foglalkozások
- énekkar
- szakkörök
- napközis foglalkozás
- tantárgyi szakkörök
- tanulmányi versenyek, előkészítők
- „Határtalanul” pályázati program
- tanulmányi séták
- színház, múzeum, könyvtár és kiállítások látogatása
- tematikus programok az egészségnevelés és környezeti nevelés terén
- ünnepi műsorokban, megemlékezésekben való részvétel

Sportkör

Célkitűzései:

- az egészséges életmódra nevelés
- pozitív mozgás- és sporttapasztalatok
- élethosszig tartó rendszeres testmozgás megalapozása

A mindennapi tanulást kiegészítő képzési formák, korrepetálások

Az iskola szolgáltatásait igénybe vevő diákok és szüleik igénylik a mindennapi iskolai elfoglaltságot kiegészítő, a többlet-ismereteket vagy képzettséget nyújtó, időnként hiányokat pótló tevékenységi formákat.

Célkitűzések:

- diákjaink számára tanórán kívüli sokoldalú képzési lehetőséget biztosítani
- hiányosságok pótlása

A tanítási órák keretében meg nem valósítható egyéb foglalkozások

Céljai: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a tanítási órák keretében meg nem valósítható foglalkozások a tanítási órák és az iskolai nevelés szerves kiegészítése, a nélkülözhetetlen nevelési elemek biztosítása.

A tanulmányi kirándulás megszervezése iskolánk hagyományrendszerének lényeges eleme. Erre szervezett módon évfolyamonként a *továbbiakban is lehetőséget biztosítunk*, de *a tanulmányi kirándulás nem része pedagógiai programunknak*, mert az ehhez szükséges finanszírozási feltételeket költségvetési forrásból nem tudjuk biztosítani. A tanulmányi kirándulás tehát iskolánkban nem kötelező program. A tanulmányi kirándulást tanítási napokon bonyolítjuk le, az azon részt nem vevő tanulók számára biztosítjuk a szervezett iskolai foglalkozásokat.

3. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

3.1 A választott kerettantervek megnevezése

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A kerettanterv éves strukturálása, óraszámai

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai								A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
2		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	Magyar nyelv és irodalom												
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3	3	4	4	4
5	Matematika												
6	matematika	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
7	Történelem és állampolgári ismeretek												
8	történelem					2	2	2	2	2	2	3	3
9	állampolgári ismeretek								1				1
10	hon- és népismeret*						1						
11	Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1				
12	Természettudomány és földrajz												
13	környezetismeret			1	1								
14	természettudomány**					2	2	4	5			2	
15	kémia							1	2	1	2		
16	fizika							1	2	2	3		
17	biológia							2	1	3	2		
18	földrajz							2	1	2	1		
19	Idegen nyelv												
20	első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3	3	3	4	4
21	második idegen nyelv									3	3	3	3
22	Művészetek*****											1	
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1		
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1		
25	dráma és színház*							1					
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*												1
27	Technológia												
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1					
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1	2	1	2	
30	Testnevelés és egészségfejlesztés												
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1	1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
34	Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	32	32	30	29
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	4	5
36	Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30	34	34	34	34

3.2 A kerettanterv által meghatározott órakeret

Székhely

Tantárgyi rendszer - székhely								
Tantárgyak	Alapfokú képzés nevelés-oktatási szakaszai (évfolyam/heti óraszám)							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret						1		
etika / hit – és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							2	1
fizika							1	2
biológia							1	2
földrajz							2	1
angol nyelv				2	3	3	3	3
ének –zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház							1	
mozgóképkultúra és média ismeret								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	27	29	28
Szabadon tervezhető órakeret:								
matematika / sakk-logika***	1	1	1	1				
magyar nyelv és irodalom / angol nyelv ***	1	1	1	1	1	1	1	1
matematika								1
Emelt szintű oktatás terhére:								
angol nyelv**					1	1	1	1
Maximális órakeret	24	24	24	25	29	29	31	31
A kötelező és nem kötelező óraszám 10 %-a terhére:								
matematika *					1	1	1	1
angol **			1	1				
Teljes heti órakeret	24	24	25	26	30	30	32	32

* nem emelt szintű angol csoport órája

** emelt (magasabb) szintű angol csoport órája

*** csoportbontásban

Tantárgyi rendszer - tagiskola								
Tantárgyak	Alapfokú képzés nevelés-oktatási szakaszai (évfolyam/heti óraszám)							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret						1		
etika / hit – és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							2	1
fizika							1	2
biológia							1	2
földrajz							2	1
angol nyelv				2	3	3	3	3
ének –zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház							1	
mozgóképkultúra és média ismeret								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	27	29	28
Szabadon tervezhető órakeret								
matematika	1	1					1	1,5
magyar nyelv és irodalom	1	1	2	2				0,5
magyar nyelv és irodalom / angol nyelv					1	1		
Emelt szintű oktatás terhére								
angol nyelv					1	1	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Maximális órakeret emelt szintű angollal					29	29	32	32

3.3 Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatómunka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, melyet a miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközre is szükség van (pl.: tornafelszerelés, rajzfelszerelés).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg.

A kötelezően előírt nyomtatott tankönyvek, valamint az egyéb taneszközök listájáról az iskola a szülőket tájékoztatja.

Tanév közben taneszközt, felszerelést nem változtathat a pedagógus. Kiegészítő felszerelést nem igénylünk a szülőktől.

A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A tankönyvek kiválasztásának szempontjai:

- a tanulók számára könnyen használhatók, jól tanulhatók legyenek
- lehetőleg felmenő rendszerű tankönyvcsalád választása a célszerű
- érvényesüljenek az esztétikai és gazdaságossági szempontok a kiválasztásnál (megfelelő betűméret, illusztrációk, áttekinthetőség)
- tartósság, több évig használható legyen

A taneszközök kiválasztásánál a további szempontokat vesszük még figyelembe:

- a taneszközök feleljenek meg az iskola helyi tantervének
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók
- a taneszközök használatában állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak ha nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetjük be
- a taneszközök kiválasztásánál ügyelünk arra, hogy annak ára a szülők számára elérhető legyen

A tankönyvek és segédeszközök kiválasztásakor minden esetben figyelmet fordítunk az évfolyamonként biztosított keretösszeg szakszerű felhasználására. A tankönyvrendeléskor fontos szempont a normatív tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága. Lehetőség szerint állandó tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvkölcsönzés megoldását.

3.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

Az alsó tagozat feladatainak helyi megvalósítása

Az alsó tagozatban folyó nevelés-oktatás alapvető feladata az alapismeretek szilárd kialakítása.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladatmegoldásra, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció képességének alapozásával,
- a tanulási stratégiák megválasztásában szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A felső tagozat helyi feladatai

A felső tagozaton folytatott nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz szükséges kompetenciák.

- mintát adunk a feladat- és problémamegoldáshoz a mentálhigiénés foglalkozásokhoz,
- az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése,
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával,
- fokozatosan bővítjük, kiteljesítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3.5 A mindennapos testnevelés szervezése

A tanulók órarendjében heti öt testnevelésóra biztosítja a mindennapos testedzést.

Azok a tanulók, akik részt vesznek valamilyen egyesület által szervezett edzéseken, felmentést kaphatnak két csatlakozó testnevelés óra részvétele alól. A felmentéshez szükséges a szülő felmentési kérelme és a sportegyesület igazolása.

Ezekben a foglalkozásokon kötelező a részvétel. A hiányzások igazolása a szokott módon történik.

A mindennapos testnevelés célja:

- személyiség fejlesztése
- az egészség hosszútávú megőrzése
- szociális kompetenciák erősítése
- élethosszig tartó fizikai aktivitás megalapozása
- egészségtudatos életvezetés kialakítása
- testi, szellemi teljesítőképesség fokozása
- sportolási igény felkeltése

A mindennapos testnevelés feladata:

- a testi és szellemi fejlődés segítése
- rendszeres mozgáshoz szoktatás
- helyes testtartás kialakítása és fenntartása
- ízületvédelem szabályainak betartása
- kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése
- szociális és érzelmi képességek fejlesztése
- mozgásszegény életmód kialakulásának megelőzése
- keringési- és légzőrendszer megfelelő terhelése

3.6 Kötelezően választható tantárgyak

Kötelezően választható tantárgy a székhelyen az alsó tagozaton a sakk, az angol, magyar nyelv és irodalom és a matematika képességfejlesztés. A felsoroltak közül kötelezően választható két tantárgy.

A tagiskolában az alsó tagozatosok számára 1-3. évfolyamon kötelezően választható a magyar nyelv és irodalom és a matematika képességfejlesztés. 4. évfolyamon képességüknek megfelelően kötelezően választhatják az emelt szintű angol nyelvi oktatást.

Felső tagozaton a székhelyen és a tagiskolában is a tanulók képességüknek megfelelően kötelezően választhatják az emelt szintű angol nyelvi oktatást vagy a magyar nyelv és irodalom és matematika képességfejlesztést.

3.7 Magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a kiadott tantervben meghatározott tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a szülő kérésére az iskola intézményvezetője dönt.
- Az 1. évfolyamon az évismétlésre történő utasítás csak a szülő kezdeményezésére, kérelmére történhet, kivéve, ha az évfolyamismétlésre a tanítási órákról való távollét miatt van szükség.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-nál többet mulasztott, és de a teljesítménye tanítási év közben érdemjeggyel értékelhető volt, a nevelőtestület engedélyezheti, hogy osztályozó vizsgát tegyen.
- Az osztályozó vizsga letétele akkor tagadható meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.
- Az iskolának ahhoz, hogy évfolyamismétlésre utasítás döntést hozzon, előzetesen a tanuló szülőjét értesíteni kell, amennyiben gyermeke igazolatlanul mulasztott. Az értesítésben a szülőt tájékoztatni kell a mulasztás következményeiről.
- A 2. évfolyam második félévétől a tantervi követelmények teljesítését a nevelők a tanuló évközi tanulmányi munkája, ill. érdemjegyei alapján bírálják el. Minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulóknak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló 2-8. tanév végén 3-nál több tantárgyból kap "elégtelen" osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
- Tanév közben a szaktanárok folyamatosan értékelik a tanulók szóbeli és írásbeli megnyilvánulásait, gyakorlati és gyűjtőmunkájukat, valamint aktivitásukat.
- A tanulók munkáját első osztályban és második osztály első félévéig szövegesen értékeljük.
- A 2-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:
  - az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való vésztétel alól
  - az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse
  - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és emiatt a tanuló a tanítási év alatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető
  - tantárgyanként az éves óraszám 30%-nál többet mulasztott, és emiatt a tanuló tanítási év közben teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető
  - ha a tanuló egyéni munkarend szerint teljesíti tanulmányi kötelezettségét
- A 250 óránál többet mulasztott tanulók és az **egyéni munkarendben tanulók** esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a pedagógiai programban meghatározottak szerint.

- Amennyiben a tanulói **jogviszony iskolaváltoztatás miatt szűnik** meg, a **szülő köteles** ennek tényét és a **befogadó nyilatkozatot** az intézmény intézményvezetőjének **bemutatni**. A tanuló dolgozatainak átadása az osztályfőnök, a távozási bizonyítvány átadása pedig az iskolatitkár feladata. A szülő gondoskodik arról, hogy gyermeke minden - az iskola tulajdonát képező - felszerelést visszaszolgáltasson.

3.8 Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái

Az iskola a nevelő- és oktatómunka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A tanuló értékelése és minősítése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen **érdemjeggyel értékeli**, félévkor és a tanítási év végén **osztályzattal minősíti**.

Évközi értékelés

Értékelés = tanítási év közben a tanuló munkáját érdemjeggyel kell értékelni.

Érdemjegy = a tanuló teljesítményének (tudásának) előmenetelének értékelése tanítási év közben: 1-5 számmal történik.

Jeles (5) érdemjegyet vagy osztályzatot kap az a tanuló, aki a tanterv követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, felismeri az összefüggéseket, a tanultakat alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál (saját szavaival is vissza tudja adni a szabályokat). Az ismeretanyag folyamatos, önálló előadásra képes. Bátran mer visszakérdezni.

Jó (4) érdemjegyet vagy osztályzatot kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak. A tanultak kis segítséggel tudja alkalmazni.

Közepes (3) érdemjegyet vagy osztályzatot kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek, az összefüggéseket nem ismeri fel. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Rövid mondatokat mond. Összefüggő önálló feleletre nem képes.

Elégséges (2) érdemjegyet vagy osztályzatot kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Állandó segítő, irányadó kérdésekre szorul. Egyszavas válaszokat ad. A fogalmakat nem érti, nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1) érdemjegyet vagy osztályzatot kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni.

Az **érdemjegyekről** a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

Megállapodásaink

Érdemjegy adásakor a szóbeli értékelés, az ötfokú osztályozás mellett jelöljük különböző módon a különböző jellegű teljesítményekre szerzett eredményeket.

A szóbeli felelet követelményeit, a témazárók, felmérők témakörét, értékelésének szempontjait előre ismertetjük.

Az osztályzatot a kihirdetéssel egyidejűleg: beírjuk a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba. A tájékoztató füzetben jelöljük a felelet témáját, a dolgozat tárgykörét.

Osztályzatot csak szaktanár írhat be.

Félévi és év végi minősítés

Minősítés = félévkor és tanítási év végén a tanuló teljesítményét osztályzattal kell minősíteni.

Osztályzat = a tanuló teljesítményének (tudásának), előmenetelének, magatartásának szorgalmának minősítése félévkor és év végén szövegesen és 1-5-ig számmal történik.

Első évfolyamon és második évfolyamon félévkor a tanulók szöveges értékelésben részesülnek.

A félévi és az év végi osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Az **osztályzatról** a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell (félévi értesítő, év végi bizonyítvány).

A tanuló tudásának értékelésénél és **minősítésénél** jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) bejegyzés kerül a félévi értesítőbe és év végi bizonyítványba.

Célja: visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára.

Elvek, követelmények:

- Az értékelés folyamatos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést kapunk és adunk a tanítás-tanulás eredményeiről (cél→eredmény; visszajelzés a tanuló felé, a tanítási-tanulási folyamatra, a célrendszerre).

A tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz

- Az értékelés változatos módszereit használjuk.
- Csak azt értékeljük (osztályozzuk), amit korábban megtanítottunk és meggyőződünk az elsajátításáról.
- Az értékelés legyen folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus (egyenre szóló).

A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel illetve szöveges értékeléssel.

- A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő, képességének kialakításában.

- A gyermek szülőjének joga és kötelessége gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni. A pedagógus feladata: folyamatosan informálni a szülőt a tanuló teljesítményéről.

Az értékelés minden módozata az énképet alakítja, ezért fontos feladatunk a pozitív énkép erősítése.

Az értékelés módjai:

- szöveges értékeléssel (szóban, írásban)
- érdemjeggyel, osztályzattal (ötfokú skála)

A tanulói teljesítmények értékelése

Módjai:

- **Szóbeli:** az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- **Írásbeli:** témazáró dolgozat, részösszefoglalás, írásbeli felelet, számonkérés.
- **Gyakorlati:** készségek, munkafolyamatok egyes műveleteiben elért gyakorlottság mérése.

Helye a tanulás folyamatában

- Rendszeres **szóbeli visszajelzés** a tanítási órán.
- Rendszeres **szóbeli feleltetés** az előző órák anyagából.
- **Írásbeli ellenőrzés** olyan tanagyagrészek után, amelyeknél alapvető követelmény a számítási feladatok megoldása
- **Témazáró feladatlapok** a témakörök lezárása után.

Súlypontjai

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- A kialakult képességek ellenőrzése.
- A követelmények teljesítése (a továbbhaladás feltétele).

AZ ELSŐ OSZTÁLYOSOK SZÖVEGES MINŐSÍTÉSÉHEZ FÉLÉVKOR

Értékelési területek:

Magatartás

Példás

Jó

Változó

Rossz

Szorgalom

Példás

Jó

Változó

Hanyag

Magyar nyelv

Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos.

Betűalakítása, betűkapcsolása néhány esetben szabálytalan.

Betűalakítása, betűkapcsolása több betű esetén szabálytalan.

Írásképe, füzetvezetése egyenletes tetszetős, tiszta, rendezett.

Írásképe, füzetvezetése megfelelő.

Írásképe, füzetvezetése rendezetlen.

A tanult betűket, szavakat pontosan másolja.

A betűket, szavakat, mondatokat kevés hibával másolja.

A betűket, szavakat, mondatokat sok hibával másolja írott és nyomtatott mintáról.

Irodalom

Beszéde tiszta, érthető.

Néhány hang képzése még bizonytalan.

Sok hangképzési hibája van.

Betűfelismerése pontos.

Betűfelismerése néhány esetben bizonytalan.

Betűfelismerése bizonytalan.

Folyamatosan, megfelelő tempóban olvas.

Jó tempóban, szótagolva olvas.

Lassú tempóban olvas.

Összeolvasása akadozó, bizonytalan.

Matematika

Számfogalma biztos.

Számfogalma bizonytalan.

Számok tulajdonságaiban biztos.

Számok tulajdonságaiban bizonytalan.

Műveleteket hibátlanul old meg.

Műveleteket kevés hibával old meg.

Műveleteket sok hibával old meg.

Ének-zene

A tanult dalokat szívesen énekli.

A tanult dalokat segítséggel énekli.

Vizuális kultúra

Munkái szépek és igényesek.

Munkái jók.

Munkái megfelelőek.

Technika és tervezés

Munkái szépek, pontosak, igényesek.

Munkáinak a minősége jó.

Munkái megfelelőek.

Testnevelés

Mozgása harmonikus és összerendezett.

Mozgása összerendezett.

Mozgása koordinálatlan.

Órán aktívan vesz részt, a szabályokat betartja.

Órán aktívan vesz részt, a szabályokat időnként nem tartja be.

Órán gyakran rendbontó.

Idegen nyelv (angol)

Szavak ismerete és kiejtése kiváló.

Szavak ismerete és kiejtése jó.

Szavak ismerete és kiejtése gyakorlást igényel.

Tanult ismeretei biztosak.

Tanult ismeretei megfelelőek.

Tanult ismeretei hiányosak.

Órán aktív, sokat jelentkezik.

Órai aktivitása megfelelő.

Órai aktivitása változó.

Órán keveset jelentkezik.

Az utasításokat megérti.

Az utasításokat nem érti meg.

Sakk-logika

A gyakorlati feladatok megoldásában kiváló.

A gyakorlati feladatok megoldásában jó.

Etika / Hit- és erkölcsan

A tanórákon aktív, a tanultakat pontosan alkalmazza.

A tanórákon kevésbé aktív, a tanultakat nem mindig alkalmazza.

Minden tantárgy mondatai mögött az alábbi **értékelés** szerepel:

Kiválóan teljesített

Jól teljesített

Megfelelően teljesített

Felzárkóztatásra szorul

AZ ELSŐ OSZTÁLYOSOK SZÖVEGES MINŐSÍTÉSÉHEZ AZ ÉV VÉGÉN

Értékelési területek:

Magatartás

Beilleszkedése az osztályközösségbe

Az osztályközösségbe könnyen, gyorsan beilleszkedett.

Az osztályközösségbe lassan, nehezen illeszkedett be, de most már megszűntek a kezdeti szorongások, szívesen barátkozik.

Az osztályközösségbe sajnos még nem tudott teljesen beilleszkedni, de időnként már együtt játszik társaival.

Társas kapcsolata

Viselkedését általában képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.

Viselkedését nem mindig képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.

Viselkedését gyakran nem képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.

A köznapi cselekvésben

Iskolai tevékenységeiben, cselekedeteiben, reakcióiban nyugodt, kiegyensúlyozott.

Iskolai tevékenységeiben, cselekedeteiben általában nyugtalan, kapkodó.

Iskolai tevékenységeiben, cselekedeteiben visszahúzódó.

Magatartása:

Példás

Jó

Változó

Rossz

Szorgalom

Önálló feladatvégzése a tanórán.

Önálló és közös feladatvégzésben önálló, kitartó.

Önálló és közös feladatvégzésben kevés segítséget igényel.

Önálló és közös feladatvégzésben sok segítséget igényel.

Önálló és közös feladatvégzésben időnként kapkodó, felületes.

Önálló és közös feladatvégzésben lassú.

Figyelem.

Képes hosszabb koncentrálásra.

Figyelme megfelelő.

Figyelme rövid ideig tartó.

Figyelme szétszórta, kalandozó.

Szorgalom:

Példás

Jó

Változó

Hanyag

Magyar nyelv

Íráskép:

Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos, esztétikus.

Betűalakítása, betűkapcsolása néhány esetben szabálytalan.

Betűalakítása, betűkapcsolása több betű esetén szabálytalan.

Írásképe egyenletes tetszetős, füzetvezetése tiszta, rendezett.

Írásképe, füzetvezetése megfelelő.

Írásképe, füzetvezetése rendezetlen.

Másolás:

A betűket, szavakat, mondatokat pontosan másolja írott és nyomtatott mintáról.

A betűket, szavakat, mondatokat kevés hibával másolja írott és nyomtatott mintáról.

A betűket, szavakat, mondatokat több hibával másolja írott és nyomtatott mintáról.

A betűket, szavakat, mondatokat sok hibával másolja írott és nyomtatott mintáról.

Tollbamondás:

Tollbamondás után hibátlanul leírja a betűket és a szavakat.

Tollbamondás után kevés hibával írja le a tanult betűket és szavakat.

Tollbamondás után sok hibával írja le a tanult betűket és szavakat.

Tollbamondás után még nem tudja leírni a tanult betűket és szavakat.

Irodalom**A beszéd tisztasága:**

Beszéde tiszta, érthető.

Néhány hang képzése még bizonytalan.

Sok hangképzési hibája van.

Beszéde korrekciót igényel.

A szókincse:

Szókincse gazdag, választékosan beszél.

Beszéde és szókincse korának megfelelő.

Szókincse korától elmaradó.

A tanév során beszéde fejlődött, szókincse gazdagodott.

Ha figyelünk rá gondolatait helyesen választott szavakkal közli.

Szívesen mond verset és mesét.

Nehezen fejezi ki magát.

Még nem szeret a társai előtt szerepelni.

Hangos olvasás (technika):

Hibátlanul felismeri és megnevezi a tanult betűket.

Néhány betű felismerésében lassú, bizonytalan.

Sok betű felismerésében lassú, bizonytalan.

Folyamatosan, jó tempóban olvas.

Folyamatosan, megfelelő tempóban olvas.

Jó tempóban, szótagolva olvas.

Megfelelő tempóban, szótagolva olvas.

Lassú tempóban olvas.

Mondatokat, rövid szövegeket folyamatosan olvas, és megérti azokat.

Rövid szövegeket és mondatokat olvas, kevés segítséggel értelmez.

Rövid szövegeket és mondatokat olvas, de értelmezése még nehézséget jelent számára.

Néma olvasás (szövegértés):

Képes elmélyülten, magában olvasni, és az olvasottak tartalmáról önállóan beszámolni, és a szöveggel kapcsolatos feladatokat önállóan megoldani.

Képes elmélyülten, magában olvasni, és az olvasottak tartalmáról kevés segítséggel beszámolni, és a szöveggel kapcsolatos feladatokat kevés segítséggel megoldani.

Rövid szövegeket elolvassa, a szöveggel kapcsolatos feladatok megértésében segítségre van szüksége.

Elolvassa a rövidebb szövegeket, de nem érti meg azokat.

A rövidebb szövegek önálló néma olvasására még nem képes.

Matematika

Számfogalom:

Számfogalma biztos 0-20-ig.

Számfogalma bizonytalan 0-20-ig.

Számolási készség:

Számsorozat szabályát önállóan állapítja meg, képes a folytatására.

Adott egyszerű szabály szerint képes számsorozat folytatására.

Segítséggel tudja a számsorozatot folytatni.

Nem képes megadott szabály szerint számsorozat folytatására.

Hibátlanul tud összeadni, kivonni a 20-as számkörben.

Kevés hibával tud összeadni, kivonni a 20-as számkörben.

Több hibával tud összeadni, kivonni a 20-as számkörben.

Összegben, különbségben hibátlanul pótol.

Összegben, különbségben kevés hibával pótol.

Összegben, különbségben sok hibával pótol.

Összefüggések felismerése:

Az egyszerűbb nyitott mondatot megérti, és hibátlanul megoldja.

Az egyszerűbb nyitott mondatokat hiányosan oldja meg.

Még nem tudja megoldani az egyszerűbb nyitott mondatokat.

Szöveges feladatot önállóan old meg.

A szöveges feladatot segítséggel tudja megoldani.

Még nem tudja megoldani a szöveges feladatokat.

Ének-zene - székhely

A tanult dalokat el tudja énekelni.

A tanult dalokat segítséggel tudja elénekelni.

A tanult ritmusokat ismeri és használja.

A tanult ritmusokat segítséggel használja.

Ének-zene - tagiskola

A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.

A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen.

A zenét szereti, de a feladatokban való részvételhez bátorítást igényel.

A tanult dalokat el tudja énekelni csoportban és önállóan is.

Hallás után képes egyszerű ritmus visszatapsolására.

Szívesen részt vesz a tanult gyermekjátékok eljátszásában.

A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri és használja.

Vizuális kultúra

Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni.

Átlagos az érdeklődése a vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránt.

Munkái szépek és igényesek.

Munkái jók.

Munkái megfelelőek.

Munkái elnagyoltak.

Saját ötleteit, elképzeléseit bátran megvalósítja.

Törekszik a rajzfelület esztétikus kitöltésére.

A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.

Technika és tervezés

Munkái szépek, pontosak, igényesek.
Munkáinak a minősége jó.
Munkái megfelelőek.
Munkái elnagyoltak.
Ügyesen bánik az eszközökkel.
Jól bánik az eszközökkel.
Megfelelően bánik az eszközökkel.
Nehézkesen bánik az eszközökkel.

Testnevelés

Mozgása harmonikus és összerendezett.
Mozgása összerendezett.
Mozgása koordinálatlan.
A szabályokat pontosan betartja.
A szabályokat megfelelően tartja be.
A szabályokat nehezen tartja be.
Az órán aktívan és szívesen vesz részt.
Az órán szívesen vesz részt.
Órán időnként rendbontó.

Idegen nyelv (angol)

Szavak ismerete és kiejtése kiváló.
Szavak ismerete és kiejtése jó.
Szavak ismerete és kiejtése gyakorlást igényel.
Tanult ismeretei biztosak.
Tanult ismeretei megfelelőek.
Tanult ismeretei hiányosak.
Órán aktív, sokat jelentkezik.
Órai aktivitása megfelelő.
Órai aktivitása változó.
Órán keveset jelentkezik.
Az utasításokat megérti.
Az utasításokat nem érti meg.

Sakk-logika

A gyakorlati feladatok megoldásában kiváló.
A gyakorlati feladatok megoldásában jó.

Etika / Hit- és erkölcstan – székhely

A tanórákon aktív, a tanultakat pontosan alkalmazza.
A tanórákon kevésbé aktív, a tanultakat nem mindig alkalmazza.

Etika / Hit- és erkölcstan – tagiskola

Aktív, együttműködő, érdeklődő.
Feladatát önállóan végzi.
Részben együttműködő, általában érdeklődő.
Feladatát tanári segítséggel végzi.

Minden tantárgy mondatai mögött az alábbi **értékelés** szerepel:

Kiválóan teljesített

Jól teljesített

Megfelelően teljesített

Felzárkóztatásra szorul

A MÁSODIK OSZTÁLYOSOK SZÖVEGES MINŐSÍTÉSÉHEZ FÉLÉVKOR

Értékelési területek:

Magatartás

Példás

Jó

Változó

Rossz

Szorgalom

Példás

Jó

Változó

Hanyag

Magyar nyelv

Betűalakítása, és kapcsolása szabályos.

Betűalakítása, és kapcsolása néhány esetben szabálytalan.

Betűalakítása, és kapcsolása több betű esetén szabálytalan.

Írásképe, füzetvezetése egyenletes tetszetős, tiszta, rendezett.

Írásképe, füzetvezetése megfelelő.

Írásképe, füzetvezetése rendezetlen.

Helyesírása pontos.

Helyesírása néhány esetben pontatlan.

Helyesírása több esetben pontatlan.

Nyelvtani ismeretei biztosak.

Nyelvtani ismeretei néhány esetben pontatlanok.

Nyelvtani ismeretei hiányosak.

Irodalom

Olvasása folyamatos, pontos.

Olvasása folyamatos, néhány esetben pontatlan.

Olvasása akadozó, pontatlan.

Szöveget önállóan, pontosan értelmez.

Szöveget önállóan, néhány esetben pontatlanul értelmez.

Szöveget segítséggel értelmez.

Matematika

Számfogalma biztos.

Számfogalma bizonytalan.

Számok tulajdonságaiban biztos.

Számok tulajdonságaiban néhány esetben bizonytalan.

Műveleteket hibátlanul old meg.

Műveleteket kevés hibával old meg.

Műveleteket sok hibával old meg.

Műveleteket segítséggel old meg.

Szöveges feladatok megoldásában biztos.

Szöveges feladatok megoldásában néhány esetben bizonytalan.

Szöveges feladatok megoldásában segítséget igényel.

Ének-zene

A tanult dalokat szívesen énekli.
A tanult dalokat segítséggel énekli.
A tanult ritmusértékeket ismeri és használja.
A tanult ritmusértékeket segítséggel használja.

Vizuális kultúra

Munkái szépek és igényesek.
Munkái jók.
Munkái megfelelőek.

Technika és tervezés

Munkái szépek, pontosak, igényesek.
Munkáinak a minősége jó.
Munkái megfelelőek.

Testnevelés

Mozgása harmonikus és összerendezett.
Mozgása összerendezett.
Mozgása koordinálatlan.
Órán aktívan vesz részt, a szabályokat betartja.
Órán aktívan vesz részt, a szabályokat időnként nem tartja be.
Órán gyakran rendbontó.

Idegen nyelv (angol)

Szavak ismerete és kiejtése kiváló.
Szavak ismerete és kiejtése jó.
Szavak ismerete és kiejtése gyakorlást igényel.
Tanult ismeretei biztosak.
Tanult ismeretei megfelelőek.
Tanult ismeretei hiányosak.
Órán aktív, sokat jelentkezik.
Órai aktivitása megfelelő.
Órai aktivitása változó.
Órán keveset jelentkezik.
Az utasításokat megérti.
Az utasításokat nem érti meg.
Szavakat hibátlanul másol.
Szavakat kevés hibával másol.
Szavakat sok hibával másol.

Sakk-logika

A gyakorlati feladatok megoldásában kiváló.
A gyakorlati feladatok megoldásában jó.

Etika / Hit- és erkölcstan

A tanórákon aktív, a tanultakat pontosan alkalmazza.
A tanórákon kevésbé aktív, a tanultakat nem mindig alkalmazza.

A tanuló által kapott minősítésről a szülőt az osztálytanító a tájékoztató füzetten keresztül folyamatosan értesíti.

Minden tantárgy mondatai mögött az alábbi **értékelés** szerepel:

Kiválóan teljesített

Jól teljesített

Megfelelően teljesített

Felzárkóztatásra szorul

A tanuló által kapott minősítésről a szülőt az osztálytanító a tájékoztató füzetben keresztül folyamatosan értesíti.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése:

- A tanulók írásbeli teljesítményét, a tantárgyi rendszerben elért eredményét a tantárgyak követelményrendszerének megfelelően ellenőrizzük, minősítjük. Osztályzással, érdemjeggyel a következő tanulói teljesítmények értékelhetők:
- Írásbeli felelet.
- Részösszefoglalás ellenőrzése írásban.
- Témazáró dolgozat.
- A tanulók tanulmányi munkájának egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatának, feladatlapjainak javításakor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását egységes százalékhatárok alapján végezzük.

Felmérések, záródolgozatok értékelésének százalékos megoszlása:

100% - 91%	jeles
90 % - 76%	jó
75 % - 51%	közepes
50 % - 31%	elégséges
30 % -	elégtelen

A felmérést követő órán meg kell beszélni a hibatípusokat, és meghatározni a továbbhaladás irányát.

Írásbeli beszámoltatás formái:

Témazáró dolgozat:

- Minden témakör végén.
- Megíratását minimum egy héttel előtte közölni kell a tanulókkal.
- Összeállítása:
  - tankönyvecsomag által ajánlott
  - a szaktanár által összeállított

Diagnosztikus felmérés: készség, képesség, felmérés, központi feladatlapokkal a tanulók viszonylagos tudásszintjének megállapítására, - érdemjegyet nem adunk

Részösszefoglalás:

Célja: a továbbhaladáshoz szükséges ismeretek számonkérése

Összeállítása a szaktanár feladata

Írását előző órán be kell jelenteni, és az anyagát át kell ismételni a tanulókkal.

Írásbeli (felelet) számonkérés:

Lehet osztályszintű vagy néhány gyerek beszámoltatása az előző órai anyagból.

Összeállítása a szaktanár feladata.

Ennek írását nem kell előre közölni a tanulókkal.

Házi dolgozat: A pedagógus előzetes jelzése alapján szövegesen vagy érdemjeggyel értékeljük

Szaktárgyi – egyéb versenyek: a pedagógus előzetes jelzése alapján szövegesen, érdemjeggyel vagy dicsérettel értékeljük.

Írásbeli beszámoltatás korlátai

Az írásbeli beszámoltatásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie:

- az írásbeli beszámolókat legkésőbb két hét elteltével kijavításra vissza kell adni a tanulónak
- az osztály teljesítményét szóban értékeljük
- figyelembe kell venni a tanulók napi, heti terhelését
- egy tanítási napon egy tanulócsoportban nem lehet kettőnél több felmérőt, témazáró dolgozatot íratni
- a felkészüléshez szükséges időt, körülményeket
- a tanuló által kért méltányolható egyéb szubjektív okokat (pl. hosszan tartó betegség, iskolai vagy más verseny, elfoglaltság)

Amennyiben a pedagógus előzetesen kellő időben és minden tanulóra kiterjedően jelezte az írásbeli számonkérést, a pedagógus döntése a meghatározó.

Méltányosságot kell gyakorolni a különleges gondozást igénylő tanulók számonkérésénél: a diszgráfiás gyerekeknél lehetőség szerint el kell tekintenünk az írásbeli számonkéréstől, vagy hosszabb felkészülési időt szükséges biztosítani, a számára kedvezőbb számonkérést előtérbe helyezni.

Az érdemjegyszerzés súlya:

A szóbeli érdemjeggyel azonos súlyú, értékű az írásbeli érdemjegy.

Előtérbe helyezzük, gyakorlatban alkalmazzuk a szóbeli számonkérés formáit.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt, a tantárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzetben keresztül. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A témazáró jegy duplán számít az átlagszámításnál.

3.9 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a digitális kultúrát, a kötelezően és szabadon választott tárgyakat. Célunk ezzel az, hogy az ismereteket elmélyítsük. A választható foglalkozásokra vonatkozó igények előzetes felmérése után meghirdetjük a foglalkozásokat.

Azok a tanulók, akik angol nyelv tantárgyból két egymást követő félévben közepes osztályzatot kapnak a bizonyítványban, a szülőkkel való egyeztetést követően a nem emelt óraszámú angol nyelvi csoportban folytatják tanulmányaikat. Erről a tantestület a félévi és év végi osztályozó értekezleten hoz döntést.

A nem emelt óraszámú angol nyelvi csoportokból szülői kérésre vagy tanári javaslatra, intézményvezetői engedéllyel különbözeti vizsgával kerülhet a tanuló az emelt óraszámú nyelvi csoportba.

3.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az *iskolaorvosi vizsgálatok* jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a *testnevelési órákon* az alábbiakban ismertetett módon.

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” –T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét.

A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fittségmérési-értékelési rendszert. Az új fizikai fittségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően kettő, illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába. A mérések a tanulók állapotának rögzítését szolgálják, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A tesztrendszer az alábbi méréseket tartalmazza négy profilba sorolva:

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- testmagasság mérése
- testzsírszázalék mérése

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter)

Vázizomzat fittségi profil:

- ütemezett hasizom teszt
- törzsemelés teszt
- ütemezett fekvőtámasz teszt
- kézi szorítóerő mérése
- helyből távolugrás teszt

Hajlékonysági profil:

- hajlékonysági teszt (térhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem)

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) **EMMI rendelet** módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. A tanulók fizikai fittségi mérésének részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában. A Magyar Diáksport Szövetség kiemelt projektjében minden iskola számára ingyenesen biztosította a mérésekhez szükséges eszközcsomagot, kézikönyvet és oktatófilmet.

Az alábbi alapelveknek igyekeztünk megfelelni az alkalmazott módszerekkel:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT a tanmenet tervezett részeként március-áprilisban jelent meg, erre megfelelő óraszámot terveztünk. A teszteket év közben is alkalmaztuk, így folyamatközpontú értékelési lehetőséggé vált.
- A NETFIT felmérések előtt a diákokat felkészítettük az „éles” teszthelyizetre. A felmérések megkezdése előtt tanulmányoztuk és begyakoroltuk az eszközök használatát, a felmérések alkalmazását, gyakorlati kivitelezését. A gyerekeket felkészítettük a felmérésre, tisztáztuk velük a NETFIT és egyben a testnevelés céljait, filozófiáját, fontosságát.

- A mérések tanulásszervezési módja változatosan alakult: egyénenkénti, együttes formában, felmérés tanulópárokban, csoportos formában, 3-4 fős csoportokban, “vegyes” tanulásszervezési eljárásokkal; az osztály együttesen.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék.

3.11. Az iskolai egészségnevelés és környezeti nevelés elvei, programja

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység. Az egészségnevelés célja az egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletválttatás az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele kapcsán.

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet óvása nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

3.11.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Célok:

Célunk, hogy a gyerekek, tanulók

- optimális fizikai fejlődéséhez szükséges feltételeket és tevékenységeket biztosítsuk,
- higiénés kultúráját megalapozzuk,
- korszerű ismeretekkel és azok alkalmazásához szükséges jártasságokkal és készségekkel rendelkezzenek egészségük érdekében,
- ismerjék fel az életmód, a viselkedés és az egészségi állapot közötti összefüggéseket,
- rendelkezzenek kellő ismerettel a betegségek, balesetek, sérülések elkerülése érdekében,
- elfogadó és segítőkész magatartást tanúsítsanak fogyatékos embertársaik iránt,
- megismerjék a káros függőségek kialakulásához vezető szokások megelőzését (dohányzás, alkohol, drogfogyasztás, helytelen táplálkozás).

Módszertani elemek

Az egészségnevelés módszereiben jelen kell lennie az egészség állapotáról, a társadalom és az egészség viszonyáról szóló információgyűjtésnek. Biztosítani kell az információ feldolgozás, a feldolgozott információk alapján történő döntéshozatal, a döntés alapján eltervezett egyéni és közösségi cselekvések végrehajtása módszereinek a bemutatását. Az egészségnevelés eredményességéhez az szükséges, hogy ezeket a módszereket a diákok minél többször, valós globális és helyi problémákkal, értékekkel kapcsolatban maguk alkalmazzák.

Módszerek az egészségnevelés számára

- interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról,
- serdülőkori önismereti csoportfoglalkozások,
- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
- szituációs játékok,
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon,
- sport, kirándulás, egészségnap(ok) rendszeres szervezése,
- az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése,
- környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés),
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése,
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése.

Az egészségvédelemmel összefüggő feladatok

Testmozgás biztosítása a testi fejlődés és mozgáskultúra kialakítása érdekében

- Az egészséges táplálkozás és a rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása.
- Tanítási órák keretében, melyekre alsó és felső tagozaton heti 5 óra áll rendelkezésre.
- A mindennapos testnevelést délutáni sportfoglalkozásokkal és a napköziben szabad levegőn végzett játékos testmozgással egészítjük ki.
- Tanítási órán kívüli sportolási lehetőségek biztosításával adunk lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltéséhez:
  - úszás,
  - labdarúgás,
  - labdajátékok,
  - asztalitenisz,
  - néptánc.

Tanítási órán kívüli sportrendezvények szervezése:

- Diákolimpián való részvétel
- Egészség hét keretében szervezett sportprogram
- Városi futóversenyeken való részvétel

Iskolai étkeztetés biztosítása:

- Tanulóink részére napi háromszori étkezést és igény szerint menzai ellátást tudunk biztosítani.
- A rászoruló tanulók diétás étkeztetése is megoldott.

Egészségnevelési feladatok tanítási órán:

Ösztönözni kell a tanulókat az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakítására!

Segíteni kell az egészséget támogató magatartásformák elsajátítását!

- **Alsó** tagozaton leginkább a környezetismereti órákon és a napközis foglalkozásokon (szabályos kézmosás, az étkezések higiénája) van lehetőség az egészségnevelésre. A testnevelés és egészségfejlesztés az egyik legösszetettebb tanulási terület, meglehetősen komplex célkitűzéssel. Egyik legfontosabb feladata a tanulók testi, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésének biztosítása. Alsó tagozaton elsősorban a játékos cselekvéstanulást helyezzük előtérbe. A differenciálás elvét alkalmazva juthatunk el oda, hogy minden tanuló számára megszerezhető tudás legmagasabb szintjére jusson. Tanítóink elsajátították a Turcsányi-féle gerinctorna gyakorlatait. „Iskolai program az egészséges gerincért” címmel a gyerekek a tanórákba beépítve a tanítónők vezetésével egy 6 gyakorlatból álló mozgássort hajtanak végre, amelynek segítségével hosszútávon megőrizhetik gerincük egészségét. Célunk, hogy csökkentsük a gerincbetegségeket, vagy megakadályozzuk a kialakulásukat.

KEVE (Közlekedjünk Együtt, Vigyázzunk Egymásra) program segítségével az alsó tagozatos osztályok a közlekedési alapismeretekkel ismerkednek meg, annak érdekében, hogy megóvjuk egészségüket.

A „Kék tér” a CSMRFK „Lépésről lépésre a biztonságért” komplex programjának egyik eleme a bűn- és balesetmegelőzési prevenció, amely segítségével szintén a tanulók testi épségét szeretnénk megóvni.

- **Felső tagozaton** a következő tantárgyakba építjük be az egészséges életmódra nevelést:
  - osztályfőnöki óra 5-8. osztály,
  - természettudomány 6. osztály,
  - biológia 8. osztály,
  - technika és tervezés 5-7. osztály,
  - etika 1-8. osztály.

A testnevelés tartalmi elemei közé az 5. évfolyamtól belép a sportági alaptermék és taktikák rendszere, a hozzájuk kapcsolódó elméleti ismeretekkel, miközben folytatódik a széles spektrumú koordinációs-képesség-fejlesztés.

Egészségnevelési feladatok tanítási órán kívül:

- A biztonságos, balesetmentes közlekedés szabályainak megismertetése.
- Témnapok szervezése.
- Lelki egészség megőrzése és fejlesztése céljából mentálhigiénés közösségi játékok szervezése.

Egészségét szervezése alsó és felső tagozaton

Feladatok:

- A táplálkozás, életmód, viselkedés és egészségi állapot közti összefüggés megvilágítása.
- A személyi higiénia iránti igény kialakítása.
- A helyes fogápolás szabályainak elsajátítása.
- Biztosítsuk, hogy a tanulók ismerjék meg és fogadják el önmagukat és társaikat!
- Tanítsuk meg őket arra, hogy tudjanak nemet mondani a káros szenvedélyekre!
- Megismerjék a higiénikus állattartás szabályait.
- Érzékenyítő programok: empátikus, toleráns szemléletmód kialakítása a fogyatékkal élő emberekkel való személyes találkozás révén.
- A környezetszennyezés egészségkárosító hatásainak felismeretése, a természet megóvása iránti igény kialakítása.

Az iskolai egészségügyi szűrővizsgálatokat és védőoltásokat a védőnők és az iskolaorvos végzik meghatározott munkaterv szerint. A tanulók minden tanévben fogászati szűrővizsgálaton és igény szerint fogászati kezelésen vesznek részt.

A tanulók képesek legyenek figyelemmel kísérni:

- viselkedésüket, az életvezetésük helyes alakítását,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülését,
- a betegségeket a korai szűrésekben való részvétel révén megelőzni,
- tudjanak sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében,
- erősítsék a társas-kommunikációs készségeik fejlesztését és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését

3.11.2 A mindennapos testedzéshez való jog érvényesítése, sportkörök

Az iskola egyik fő koncepciója, hogy az edzett ember ellenállóbb a betegségekkel szemben, ezért is fontos a mindennapi testnevelés biztosítása, mely része az egészségnevelési alprogramnak is.

Törvények betartásával az iskola célja

- lehetőség szerint biztosítani, hogy minden gyerek megtanuljon úszni
- a mozgás frissíti a testet így a szellemi munkában is segíti a tanulókat, egyoldalú szellemi terhelés ellensúlyozásaként
- az urbanizációs ártalmak kiküszöbölése – enyhítése (pl.: tartásjavító – gerinctorna)
- minden tanuló találja meg a tanórán kívüli szabadidős sportórák, szakkörök, sportköri foglalkozások keretein belül a neki megfelelő mozgási lehetőséget, a sokrétű választhatóság biztosításával
- a tanórán kívüli foglalkozások fejlesszék a tanórán elsajátított képességeket – készségeket
- népszerűsítse a testedzést, mozgást
- önfeledt kikapcsolódást, szórakozást nyújtson
- tartalmazza a sportági felkészítést és versenyeztetési lehetőséget
- tanulók minél nagyobb hányadát érintse
- az egészséges életmódra és fizikai aktivitásra neveljen

Délutáni foglalkozási lehetőségek

Valamennyi évfolyam számára a kötelező óraszám keretében három testnevelésórát tartunk. További két napon biztosítjuk délutáni foglalkozás keretében a mindennapi testnevelés megvalósítását.

A délutáni időszakban egyesületi és szakköri kereteken belüli mozgási lehetőségeket biztosítunk:

- labdarúgás
- úszás
- kosárlabda
- játékos testnevelés
- kézilabda

A testi nevelés négyrétű feladata iskolánkban

- edzeni a testet
- a normális fejlődésről gondoskodni
- testi épség megőrzése
- azon akadályok elhárítása, melyek a testi fejlődést gátolják

Az iskola tárgyi adottságai

- tornaterem (labdajátékokra részben alkalmas, kosár, röplabda, szivacskezi kis U8-U9)
- salakos pálya (kézilabda –nem szabványos)
- aszfaltozott pálya (kosárlabda –iskola előtti közterületen-)
- homokkal föltöltött távolugró gödör

Felszerelések:

A tantervi anyag tanításához szükséges alapvető felszerelések beszerzése (az eszközjegyzék figyelembevételével) folyamatos. A rendelkezésünkre álló szereket nemcsak tanítási órákon, hanem sportfoglalkozásokon és napközis foglalkozásokon is használják a gyerekek.

A mindennapos testedzés megvalósításának szervezeti keretei

- tanítási órák
- szabadidősport
- napközis és játékfoglalkozások
- korcsolyázás
- úszás
- versenyek
- kirándulások, túrák
- sítábor
- sportnapok

A mindennapos egészségfejlesztő program megvalósításának alapfeltétele a testnevelésórák minél szakszerűbb, pontos megtartása. Iskolánkban ez biztosított, hisz 5-8. osztályban testnevelés szakos pedagógus tanítja a tárgyat.

A testnevelésórák anyagát igyekszünk úgy összeállítani, hogy az egészségfejlesztő program kritériumainak is megfeleljünk:

- minden testnevelési órára és testmozgási alkalomra betervezzük, és tanulóinkkal végeztetünk gimnasztikát, benne légzőgyakorlatokat, illetve tartásjavító tornát
- minden testmozgási alkalmon megfelelő keringési és légzőszervrendszeri terhelésre kerítünk sort
- az eltérő adottságú gyermekek számára is megfelelő, örömet adó, sikerélményt nyújtó mozgásformákat kívánunk alkalmazni
- a tanulók az egyes foglalkozásokon kellő elméleti ismereteket kapnak
- az iskolaorvossal együttműködve törekszünk a felmentett tanulók számát minimalizálni, biztosítva minden tanulónak a számára megfelelő mozgásformát
- minden foglalkozáson elegendő időt biztosítunk a játékra, amely minden gyerek számára a legnagyobb örömet jelenti, s a mozgás megszerettetésében a legfontosabb szerepet játssza
- tantervi anyagon túl évente felmérést is végzünk.

Célunk, hogy fokozzuk a gyerekek edzettségét, sportműveltségét, felkeltsük igényüket a rendszeres testedzésre, sportolásra.

A csoportok alakításánál figyelembe vesszük, célunk hogy:

- minél több sportággal ismerkedjen meg a tanuló
- a játékkismeret bővítése, olyan szintre emelése, hogy a gyermek önállóan képes legyen játékot megszervezni, lebonyolítani
- olyan mozgássor megtanulása, amelyet önállóan otthon is gyakorolhatnak

3.11.3 Környezetnevelési program

A környezeti nevelés tartalma az utóbbi időben világszerte kiszélesedett. Magában foglalja a természet és az **emberiség jövőjének fenntarthatóságát**. Ezért a jövőben diákjainknak a mindennapi életükben képeseknek kell lenniük a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai kérdéseket kezelni, megoldani. Nagyobb hangsúlyt kap a környezeti tudat és erkölcs. Ezért szükség van hatékony személyiségformálásra, az önszabályozásra és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítésére.

A fenntarthatóságra neveléssel az oktatás kapcsolatokat hoz létre környezeti, a társadalmi és a gazdasági rendszer között a célból. Ennek központi gondolata a “környezeti polgárrá” nevelés, azaz a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezet fenntarthatósága (ezen belül a fenntartható fejlődés, a fenntartható fogyasztás) érdekében szükséges **ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása.**

Ez integrált tantárgy- és tudományközi megközelítést igényel. A környezeti kérdések összekapcsolják a természettudományos (biológia, földrajz) és a humán tárgyakat (történelem, irodalom, művészetek).

Kíváncsi, hogy a jövő nemzedékek nevelése során az **iskolai életet** sokkal jobban hassa át a **környezeti nevelés**. Feladatunk, hogy általánossá tegyük minden területen, és megvalósítsuk.

A globális környezeti problémák jól szemléltetik a környezeti nevelés fontosságát. A légkör, a vízkincsünk, a talaj szennyeződése mind lokális, mind globális szinten kihatnak a környezetünkre, és az életünkre. Az új folyamatokra, változásokra a fiatalabbak nyitottabbak. Ebből is látszik, hogy az iskolánk kezében milyen nagy felelősség van. A környezeti nevelés segítségével elérhetjük, hogy a felnövekvő generáció környezettudatosan gondolkozzon és cselekedjen, még felnőtt korában is. Célunk az, hogy nemcsak spontán módon, hanem szervezett keretek között is mozgósíthassuk az iskolát.

Célok

Célunk, hogy a gyermekek, tanulók

- váljanak érzékenyebbé a környezet állapota iránt,
- ismerjék és őrizzék meg környezetük természet és ember alkotta értékeit,
- környezettudatos és helyes életviteli szokásokat sajátítsanak el a természet fennmaradása és a környezeti károk megelőzése érdekében,
- kapcsolódjanak be a közvetlen környezetük ápolásába és gondozásába.

Feladatok:

- A szakórákon minden lehetőséget meg kell ragadni a környezeti nevelésre, mely **minden** pedagógus feladata.
  - A környezeti nevelés az oktatás valamennyi területén megjelenik, melynek anyagát a központi tanmenetek pontosan meghatározzák.
  - Az órák zöme hagyományos oktatásszervezésben zajlik kiegészülve előadó meghívásával, vagy iskolán kívüli, de tananyaghoz kapcsolódó programok látogatásával, projektek szervezésével.
- A pedagógusközösség tagjaiból „Zöld munkaközösség” segítségével a fenntarthatóságra nevelés kialakítása.
- Környezetbarát szokások kialakítása a tanulóknál, mint pl.
  - a szelektív hulladékgyűjtés: papírgyűjtés és használat-gyűjtés,
  - az energiatakarékos életmód,
  - téli madárvédelem,
  - a tanterem növényeinek gondozása,
  - a kerékpáros közlekedés (KEVE program), mint környezetbarát közlekedés népszerűsítése,
  - tudatos vásárlói szokások kialakítása stb..

A célok eléréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése a diákokban:

- alternatív problémamegoldó gondolkodás,
- szintetizálás, analízis,
- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- kommunikáció, médiahasználat,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- állampolgári részvétel és cselekvés,
- értékelési és mérlegelési készség

Környezeti nevelés szinterei

Tanítási órán

- Alsó tagozaton

Az olvasás, szövegértés, szövegalkotás területén, a környezetismeret,- rajz-, ének-, technika-, lehetőség szerint a matematikaórákba beépítve a környezettudatos szemléletet.

Az iskolakert segítségével az ökológiai szemléletű oktatási és nevelési tér kap helyet.

- Felső tagozaton

A természettudomány-, biológia-, földrajz-, kémia-, fizika-, technika és tervezés- és az osztályfőnökiórákon valósulhat meg a környezeti nevelés, és a tudatos vásárlás kialakítása.

Az iskolai élet minden területén lehetőleg energiatakarékos, környezetkímélő eljárások alkalmazása, pl. az iskolai utak téli sózása helyett örlemény vagy fűrészpör használata.

Az egész iskolai életre ható, átfogó környezeti nevelési projektek szervezése, egy-egy környezetvédelmi probléma, témakör feldolgozásával.

A fenntarthatóságra való nevelés külső segítő partnerekkel való erősítése.

Tanórán kívül

- előadások szervezése
- kiállítások látogatása
- részvétel a városi programokon
- megfigyelések, kísérletek a szabadban
- szemétgyűjtés, parkosítás
- akadályversenyek
- diáknapi
- tanulmányi versenyek, vetélkedők
- napközis szabadidős foglalkozások

A nem hagyományos tanórai foglalkozások közös és alapvető jellemzője, kritériuma a komplexitás. Ennek lényege:

- a tantárgyakon átívelő ismeretek összekapcsolása, egy adott tartalom sokoldalú megközelítése
- a sokféleség összekapcsolódása a különféle tevékenységek által
- a természet és társadalom kapcsolatrendszerének megismerése
- kapcsolatközpontúság
- értelem és érzelem egysége
- módszerek sokfélesége

Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választani, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

- Együttműködő tanulási technikák
- Rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység
- Az inkluzív nevelés
- Attitűdváltást segítő programok
- Multikulturális tartalmak
- Tanórai differenciálás (heterogén csoport.)
- Kooperatív tanulás
- A drámapedagógia eszközei
- Tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- Projektmunka (egyéni és csoportos)
- Prezentációs technikák

- Tanulói értékelési formák gazdagítása
- Játék
- Modellezés
- Közösségépítés
- Művészi kifejezés

Az iskola környezetnevelési programja

- tavaszi és őszi papírgyűjtés
- a fenntarthatósági témahéthez való kapcsolódás
- újrahasznosítás technika és tervezés órán, kézműves szakkörön, karácsonyi, húsvéti foglalkozásokon
- iskolai szintű vetélkedők szervezése
- természetvédelmi vetélkedőkön, versenyeken való részvétel
- természetjáró szakkör keretében a helyi értékek megismerése
- a fenntarthatóság jegyében városi programokon való részvétel
- TeSzedd akcióban való részvétel
- szelektív hulladékgyűjtés
- madáretetők készítése
- iskolakert működtetése
- „Zöld Járőr” ellenőrzési rendszer kialakítása és fenntartása
- megemlékezések a környezetvédelmi jeles napokról (lásd 7. számú melléklet)

Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

A környezeti nevelés általános (hosszú távú) céljai:

1. elősegíteni a **környezettudatos magatartás és életvitel** kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát,
2. kialakítani a környezet ismeretén és **személyes felelősségen** alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a **tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé**,
3. a környezet állapota iránti **érzékenyítés**
4. bevonni a közvetlen **környezet értékeinek megőrzésébe**, gyarapításába,
5. legyen meghatározó életmódjukban a **természet tisztelete, a felelősség vállalása**,
6. váljon meghatározóvá a **környezeti károk megelőzésére való törekvés**,
7. képessé tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján **együtt tudjon működni** a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
8. elismertetni, hogy **közös és egyéni kötelesség**:
  - az emberiség közös öröksége; a környezet minőségének fenntartása és javítása
  - az általános emberi egészségvédelem
  - az ökológiai egyensúly fenntartása
  - a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása
  - minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelméhez
  - képessé válni az élethosszig tartó tanulásra

Konkrét célok és feladatok

- természeti - épített- szociális környezetünk ismerete óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)
- a szülőkkal, az iskola környezetében élőkkel való kommunikáció fejlesztése

Általános célok, értékek környezeti és egészségnevelésben

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értékeknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.
- A testi-lelki egészség megőrzése.

3.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Az értékelés és minősítés természetes kísérője a tanítási-tanulási folyamatnak, pedagógusaink törekednek arra, hogy ne kísérje túlzottan feszült légkör. A tényszerű, tárgyilagos és igazságos értékelés alapkövetelmény, ennek biztosítása nevelő-oktató munkája során minden pedagógusnak kötelessége.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az 1-8. osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével az osztálytanító, ill. osztályfőnök végzi.

Tanulóinknak a tanulmányi, kulturális és sport versenyeken elért eredményeiket dicsérrettel ismerjük el.

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Az értékelés és minősítés szempontjai		Magatartás érdemjegy, osztályzat			
		Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
1.	A tanuló fegyelmezettsége	Nagyfokú, állandó, másokra pozitívan ható	Megfelelő	Másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	Erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
2.	A tanuló viselkedés-kultúrája, hangneme	Kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias	Megfelelő	Udvariatlan, nyegle	Durva, romboló, közönséges, goromba
3.	Hatása a közösségre, társas emberi kapcsolatai	Pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen járó, kezdeményező	Részt vesz a közösségi életben, de befolyást nem gyakorol arra, jóindulatú	Nem árt, ingadozó vagy közömbös, vonakodó	Negatív, goromba, ártó, megfélemlítő
4.	Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Néha hibázik	Részben tartja be	Sokat vét ellene
5.	Felelősségérzete	Nagyfokú	Időnként feledékeny	Ingadozó	Felelőtlen, megbízhatatlan

A tanuló szorgalmának értékelése és minősítésének követelményei, szempontjai

Az értékelés és minősítés szempontjai		Szorgalom érdemjegy, osztályzat			
		Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Hanyag (2)
1.	Tanulmányi munkája	Céltudatosan törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésére	Figyelmes, törekvő	Ingadozó	Hanyag, lassító
2.	Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható, önálló, lankadatlan	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállótlan	Megbízhatatlan, gondatlan
3.	Kötelességtudata	Kifogástalan, precíz	Megfelelő, néha ösztökélni kell	Felszerelése gyakran hiányos	Felszerelése többnyire hiányos, szinte nincs
4.	Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunkája	Rendszeres, érdeklődő	Ösztönzésre dolgozik	Ritka	Egyáltalán nem

A tanuló teljesítményének minősítése és annak formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön eredményesen részt vesz, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesíti

Az iskolai jutalmazás formái:

- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
- szaktanári dicséret
  - osztályfőnöki dicséret
  - igazgatói dicséret
  - nevelőtestületi dicséret
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók tanév végén
- szaktantárgyi teljesítményéért
  - példamutató magatartásáért
  - kiemelkedő szorgalmáért, dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

- c) Az egyes tanévek végén a tanulók munkájukért a nevelőtestület határozata alapján oklevelet, ill. könyvjutalmat vehetnek át az iskola közössége előtt.
- d) Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei szaktanári dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást, tanúsító közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Fegyelmező intézkedések:

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanuló házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola hírnevének, figyelmeztetésben lehet részesíteni.

Az iskolai figyelmeztetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- igazgatói figyelmeztetés
- nevelőtestületi figyelmeztetés

Az iskolai figyelmeztetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben (a vétség súlyára való tekintettel) el lehet térni.

A figyelmeztetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A jutalmazásokat illetve a figyelmeztetéseket a magatartás és a szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni, és attól csak a nevelőtestület határozata alapján lehet eltérni.

A jutalmazások és a figyelmeztetések minden esetben a tájékoztató füzet mellett az osztálynaplóba is kerüljenek beírásra, akitől, és amikor a tanuló kapta.

A jutalmazási és figyelmeztetési fokozatokat a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell.

3.13 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Elvei:

- magas színvonalú, hatékony tanítási óra
- a tanulók előzetes tanulási motivációjának felkeltése különböző módszerekkel
- a tanítás megértése képességének fejlesztése
- a tanuló általános tanulási képességeinek fejlesztése
- a tanuló kitartásának, szorgalmának erősítése
- a tanuló reális ismerete saját tanulási képességeiről
- a tanulás szeretetének kialakítása
- segíti a folyamatos ismeretszerzést
- segíti az összefüggések meglátását
- segíti az ismeretek elmélyítését
- növeli a szókincset, kifejezőkészséget
- differenciálás lehetőségei
- optimális szervezeti keretek, órarend biztosítása

Formái:

1. Írásbeliség

- alsó tagozaton nagyobb hangsúlyt kap (betűalakítás, írástempó, számolási készség fejlesztése)
- felső tagozaton már kevésbé kerül előtérbe.

2. Szóbeliség:

- alsó tagozaton bevezető jellegű (verstanulás, tartalom)
- felső tagozaton nagy hangsúllyal szerepel. (szakkifejezések, fogalmak, önálló összefüggő megfogalmazás)

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyagokhoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása,
- az első-negyedik évfolyamon hétfőtől péntekig a tanítási nap végére a tanulók megoldják a feladatokat, hétvégére, valamint a tanítási szünet idejére nem kapnak sem szóbeli sem írásbeli feladatot,
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére-a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl-nem kapnak sem szóbeli sem írásbeli házi feladatot,
- hét közben a napi felkészüléshez csak annyi feladat adható, melyet a tanuló maximum 2 óra alatt el tud készíteni.

A tanulók által elkészített írásbeli feladatokat rendszeresen ellenőrizzük.

Szóbeli felkészültségüket folyamatosan számonkérjük.

3.14 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért *iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.* E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
  - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
  - kedvezményes ebéd biztosítása,
  - javaslattétel rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására,
  - egyéni fejlesztő foglalkozások biztosítása.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme. Felhívás az internethasználat veszélyeire.
- Az életmód-program keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az intézményvezető által megbízott *gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi*, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Feladatai közé tartozik az iskola egészségnevelési programjának segítése.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetséggjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, iskolánk befogadó intézmény

Folyamatosan gondot fordítunk a hátrányok enyhítésére. Ennek érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazza tantestületünk:

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulókra.
- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe.

- A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.
- Az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában. Az együttműködés módját az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Iskolánk befogadó intézmény, mert pedagógiai programunkban megjelennek a differenciált és az egyéni fejlődést biztosító módszertani eljárások. Az iskola vezetése és tantestülete felvállalja a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását, számukra személyre szabott értékelési és követési rendszert biztosítunk.

3.15 Hagyományaink

Az iskolai hagyományok a diákság mindennapi életének sarokkövei, melyek révén intézményünk tényleges diákpolgárává válnak, és így alakul ki kötődésük az iskolához. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való gyarapítása egyrészt iskolánk hírnevét gyarapítja, másrészt azt bizonyítja, hogy diákjaink igénylik ezen események megrendezését, esetleges átalakítását, bővítését.

Az iskola mindenkor vezetője törekszik a meglévő hagyományok megőrzésére, fejlesztésére és újak létrehozására.

- Tanévnitó ünnepség, elsősök fogadása
- Szüreti Piknik
- Családi nap
- Jön a Mikulás!
- Járási sakkverseny
- Telepi és tápéi karácsony
- Karácsonyi koncert
- Karácsonyi műsor
- Farsang
- Alapítványi bál
- Iskola-előkészítő foglalkozások
- Megemlékezések nemzeti ünnepeinkről (október 23, március 15.)
- "Heted hét országon túl..." járási mesemondó verseny
- "Szép beszéd" járási prózamondó verseny
- Petőfi/Bálint Napok
- Falu napok
- Idegen nyelvi hét
- Színházi délután
- Tanévvégi ünnepség és ballagás
- Gyékényből szőtt Egyesület segítségével gyékényezés
- Néptáncoktatás alsó tagozaton
- Megemlékezés iskolánk névadója, Bálint Sándor halálának évfordulójára
- Nyílt tanítási napok
- Témahetek: egészség hét, fenntarthatósági témahét, digitális témahét, pénz7

Jutalomkönyvet kaphatnak év végén a tanulók:

- kiemelkedő tanulmányi munkájukért
- példamutató magatartásukért
- közösségért végzett munkájukért
- kiemelkedő versenyeredményeikért

Oklevelet kaphatnak év végén a tanulók:

- Kitűnő bizonyítványért
- „Az év diákja” címért
- „Az év sportolója” címért
- „Stúdiós” munkáért

Székhelyen vándorszerűleg birtokosa a legmagasabb tanulmányi átlagot elért osztályközösség.

A tagiskolában Bálint Sándor díj birtokosa a nevelőtestület döntése alapján a 8. osztály befejezésekor azok a tanulók, akik a feltételek alapján arra érdemesnek tartanak, részesülhetnek a Bálint Sándor-díjban.

Feltételei:

- Példamutató magatartás és szorgalom az iskolai évek során
- Kimagasló tanulmányi eredmény a 8 év alatt
- A tanuló iskolán kívüli magatartásával, tevékenységével öregbíti iskolánk jó hírét.

Jutalomkönyv, könyvutalvány

- "Szép beszéd" járási prózamondó verseny Jutalomkönyv, könyvutalvány
- Petőfi hét
- Falu napok
- Bálint hét
- Idegen nyelvi hetek
- Színházi délután
- Tanévzáró ünnepség és ballagás

Felelős: alsós munkaközösség Felelős: humán munkaközösség

Felelős: nevelőtestület Felelős: nevelőtestület Felelős: nevelőtestület Felelős: humán munkaközösség Felelős: tagintézmény-vezető,

unkaközösség-vezetők Felelős: 7. osztály és humán munkaközösség

Jutalom könyvet kapnak a következők: kitűnő bizonyítványért, magatartásért, szorgalomért, közösségi munkájáért, év diákja, év sportolója, év tanára, Bálint Sándor díj

Szeged, 2020. augusztus 27.

A Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola nevelőtestülete nevében:

Winkler Anna

Winkler Andrea
intézményvezető

Pedagógiai Program Mellékletek

Szegedi Petőfi Sándor Általános
Iskola
6727 Szeged, Benczúr Gyula u. 29.

2020

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

Néhány személyiségfejlesztő technika, viselkedéskultúra témakör osztályfőnökök és osztálytanítók számára

Játékok

1. Önismeret-társismeret

- Harmadik osztályos kortól játszhatjuk. Emberi tulajdonságokat gyűjtünk. Osztályfőnöki órán cédulára írt fogalmakat kalapba vagy papírdobozba dobjuk. Sorsolással először a harmadik, másodsor az ötödik, harmadszor a hetedik stb. gyermeket megkérjük, hogy húzzon egy cédulát, olvassa el, értelmezze a szót. Milyen emberre használják ezt a kifejezést? Találjon ki egy élethelyzetet.
- A tanár diktál a gyermekeknek 30 emberi tulajdonságot. A tanulók húzzák alá azokat a szavakat, amelyeket magukra is jellemzőnek tartanak. Ezután a rájuk jellemző szavakat gyakorisági szempontból számozzák meg. (nagyon jellemző szó elé írjanak egyest, jellemző elé kettést, ritkán elé hármast.). A negatív tulajdonságokat ugyanúgy megszámozzhatjuk. Végül aki akarja az osztály előtt ismertetheti saját tulajdonságlistáját.
- A tulajdonságok vására: Az előző játékot úgy is folytathatjuk, hogy jó tulajdonságokat vásárolhat mindenki, olyan amilyen szeretne lenni. E szavakat írja az eddigiektől eltérő színnel. Rossz tulajdonságokat, pedig kihúzhatja. Amennyiben cédulával játszunk, akkor visszaadhatja, amennyiben szeretne tőle megszabadulni.

2. Önmegfigyelési játék

A tanulók a velük történt események közül (1 hétre visszamenően) az egyik oszlopba azokat írják, amelyekkel elégedettek, egy másikba azokat, amelyek miatt elégedetlenek magukkal.

3. Énideál-játék

“Szívesen lennék” – “Soha nem lennék” játék, beszélgetés.

4. Ki vagyok én? – játék

Fejezd be az alábbi mondatokat:

- Nagyon meg volnék elégedve, ha .....
- Arra vágyom, hogy .....
- Nekem az a legfontosabb .....
- Elhatároztam, hogy .....
- Boldoggá tenne, ha .....
- Nem szeretném, ha .....

Viselkedéskultúra témakörei

1. Üdvözlés, megérkezés, köszönés, megszólítás (pontosság, kopogás, tegezés, magázás, kézfogás, bemutatkozás)
2. Viselkedés (utcán, színházban, hivatalos helyen, boltban, szórakozóhelyen; a közlekedés és szabályai – gyalogosan, kerékpárral, tömegközlekedési eszközökön)
3. Kulturált étkezés (iskolai ebédlő, étterem, rendezvényeken, a terítés alapszabályai)
4. Öltözködés (alkalomhoz illő viselet; iskolában, színházban, ünnepeken, körömfestés, hajfestés, smink, sapka viselése), ápoltság, tisztaság
5. Tisztelettudó viselkedés (felnőttekkel, társakkal, idősekkel, kisebbekkel, fiúkkal, lányokkal, udvariasság, önzés, önzetlenség, elismerés, mások kihasználása)
6. Telefonhasználat egyedül és társaságban, levelezés, internetes levelezés, chat, közösségi oldalak
7. Személyes kommunikáció (stílus, hangneme, vita, konfliktusok és megoldásaik, konfliktuskezelés)
8. Tisztaság és rend igénye magunkra és környezetünkre nézve (tanterem, mosdó)
9. Tolerancia, egymás elfogadása, másság, azonosság, empátia, elfogadás, kiközösítés, együttműködés

Konfliktusmegoldási technikák

A személyiségfejlesztés fontos része, hogy a gyermek megismerkedjen a felnőttek és a gyermekek világát jellemző konfliktusokkal. A konfliktus a lelki élettel együtt járó jelenség. A kérdés, hogy hogyan oldják meg őket a szüleik, a rokonaik, a kortásaik, a filmbéli, az irodalomban lévő szereplők. Megközelíthető bábjáték, szerepjáték, drámajáték, életjáték, szituációs játék keretében.

Fontos tisztázni, hogy ki mit ért konfliktuson. Milyen formáival találkozott? Mit tart az erőszakról, az agresszióról?

A szorongás, a félelem

Az érzelmi kiegyensúlyozottságból és kiegyensúlyozatlanságból lehet kiindulni.

Ki mitől félt és fél ma is. Miért?

Mi a félelem alapja? Miben különbözik a szorongástól?

(Felhasználható irodalom: R.Z Penrifay: Szorongás, fóbiák, pánik Medicina, 1998)

A konfliktus és a félelem feldolgozását pszichikumunkban végezzük

Belső vagy / és külső párbeszédünk útján. (Önképzésszerűen feldolgozható: P.E. Butler: Párbeszéd önmagunkkal. Hunga-Print.)

A konfliktusmegoldás másik módszere az autogén tréning (koncentrált önellazítás) gyermekek számára.

A társas szerepek jelentősége életünkben

Kiindulhatunk a családtagok szerepeiből. Mi az apa, az anya, a gyerek szerepe. Egy szerep milyen feladatokkal jár? A felnőtt szerep előnyei, hátrányai? Milyen a női, a férfi, a tanári, a diák szerep? Egy embernek (az anyának) hány szerepe van? Hogyan sajátíthatjuk el szerepeinket? Mit jelent az, hogy szerepkonfliktus, szerepcsapda? A gyermekek saját élményeiket mondják el, és közösen beszéljék meg, hogy ki hogyan gondolja. Eljátszhatják a családtagok egy napját. Pl. Ki gondoskodik a vacsoráról? Ez milyen feladatokkal jár?

Irodalom: Keményné: Bevezetés a pszichológiába. Tk. (status szerep)

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Folyamatterv

A folyamat neve

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Definíció

A gyenge szociális képességű tanulók akadályozzák saját és osztálytársaik eredményes tanulását. Ezért iskolánkban a magatartási és beilleszkedési problémákkal küzdő tanulókkal kiemelten foglalkozunk.

Feladat

Feltérképezni osztályonként ezeket a tanulókat, kideríteni, hogy mi okozhatja ezt a problémát. Szülővel, osztályfőnővel, gyermekvédelmi felelőssel, ha kell, szakemberrel együttműködve igyekszünk egységes neveléssel segíteni a problémán. Mivel nevelésünk alanya a gyermek, együttműködési készségének erősítése nélkülözhetetlen ebben a folyamatban. A gyerekek saját iskolai közösségük is erősen hat, ezért az osztályközösség, ill. a DÖK együttműködésére is építünk.

Helyzetelemzés

- osztályonként a magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulók felmérése
- magatartási zavarok típusainak összegyűjtése, csoportosítása (agresszió, hiperaktivitás stb.)
- az osztályban tanító tanár tapasztalatainak kicserélése
- a házirend magatartásra vonatkozó szabályzatainak összegyűjtése, elemzése olyan szempont alapján, hogy mennyire fedi le a magatartási rendellenességeket
- az osztály viszonyulásának elemzése a magatartási gondokkal küszködő tanulókhöz, megfigyelési, szociometriai felmérés stb. alapján
- szakértők (pszichológusok, pszichiáterek) véleményének kikérése, meghallgatása

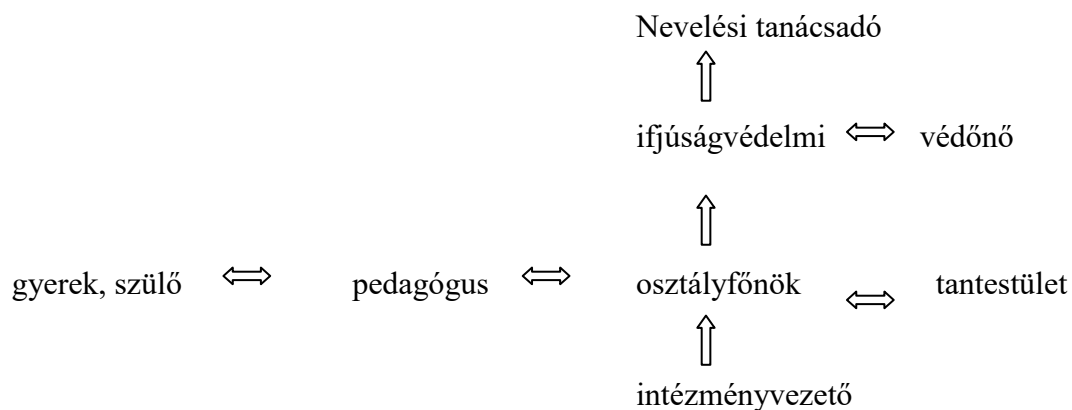
Felelős

- osztályfőnök
- szaktanár
- gyermekvédelmi felelős

Döntés

- egységes eljárások kidolgozása, egymás munkájának segítése
- az osztályközösség rendszeres, következetes ellenőrzése, hogy a megbeszélte eljárásoknak, szabályoknak megfelelően végzik-e tevékenységüket
- az osztályfőnök figyeli, és nem engedi perifériára szorulni a nehezen beilleszkedő gyerekeket, pl.: különböző megbízatással, stb.
- a jelzőrendszeren keresztül az információk átadásának biztosítása

- folyamat:

- folyamatosan szembesíteni tevékenységével önértékelés útján
- tehetségük kibontakozásának segítése

Végrehajtás

- egyéni beszélgetés
- beszélgető kör
- osztályfőnöki – és tanítási órák
- kineziológiai szűrés
- szakkörök, szabadidős tevékenységek biztosítása
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel
- a személyiség erősítése (önismeret, konfliktuskezelés stb.)
- amiben tehetséges, lehetőséget adni annak kibontakozásához, hogy a sikerélmények más területen is erőt és lendületet biztosítsanak

Felelős

- osztályfőnök
- szaktanár
- gyermek – és ifjúságvédelmi felelős

Határidő

Folyamatos

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

Tehetséggondozás, képességfejlesztés

Folyamatterv

A folyamat neve

Tehetséggondozás, képességfejlesztés

Definíció

Iskolánk egyik fő alapelve, hogy minden gyermek érje el azt a maximumot, amelyre képességei lehetőséget nyújtanak. A gyerekekkel együttműködve és segítve igyekszünk feltérképezni beállítottságukat, hajlamaikat, s azt fejlesztve adunk sikert, önbizalmat a többi terület fejlesztésére.

A tehetséggondozás területei

- szaktárgyi órák
- szakkörök
- versenyek, vetélkedők
- levelező versenyek
- sportkör
- iskolai ünnepségeken való részvétel

Részlépések

1. Szaktárgyi órákon:

- differenciált tanulásszervezéssel segítjük a tehetséges tanulókat
- szorgalmi feladatokkal
- könyvtári kutató munkákkal
- kiselőadásokkal
- csoportbontással

Az idegen nyelvet csoportbontásban, képességek szerint differenciáltan oktatjuk. A csoportok év végén átjárhatók, a másik csoportba kerülés egyéni elbírálás és szülői egyeztetés után történik.

Felelős: szaktanár

Határidő: folyamatos

2. Szakkörök:

A szakkör indításáról, a felmerülő igények, és az iskolai lehetőségek figyelembe vételével minden tanév elején a nevelőtestület dönt. Az igény felmérést az osztályfőnökök végzik el az előző tanév végén. A diákönkormányzatnak és a szülőknek javaslattételi joguk van. A szakkörbe való jelentkezés szülői beleegyezéssel történik.

Felelős: szaktanárok

Határidő: folyamatos

3. Versenyek vetélkedők:

- év elején érkező versenylehetőségeket **a munkaközösség-vezetők** gyűjtik össze
- tájékoztatják a kollegákat a lehetőségekről, határidőkről
- a **szaktanárok** leadják benevezéseiket – a tanulók nevét, a csoporttagok névsorát felkészítő tanárok nevét, stb.
- **a munkaközösség – vezetők** elküldik a benevezéseket

Ha több jogos jelentkező is lenne, helyi versennyel döntjük el, kit küldünk a városi versenyre. Ennek szervezője a munkaközösség.

- A **szaktanárok** különböző szervezeti formában (tanóra, szakkör, korrepetálás) készítik fel a tanulókat a versenyekre
- Az eredményt beírják a dokumentációba

Határidő: folyamatos

4. Az országos levelező versenyek:

Lehetőségeiről év elején tájékoztatjuk a szülőket és a tanulókat, majd a jelentkezőket folyamatosan figyelemmel kísérjük, s ha kell, segítjük őket a sikeres megoldásban.

5. Városi szervezésű szakkörök:

A szaktanárok év elején a tehetséges tanulókat a városi szervezésű szakkörökbe irányítják pl.: Százszorszép Gyermekház szakköreibe

6. Pályaválasztás:

Az eredményes pályaválasztás érdekében év elején a 8-os osztályfőnök tájékoztatja a szülőket a középiskolákban szervezett, felvételi előkészítő foglalkozásokról.

7. Iskolai sportkör:

Versenyein (területi és városi versenyek) lehetőséget nyújtanak a sportolni vágyóknak, s a tehetséges tanulókat a városi szakosztályokba irányítjuk.

8. Iskolai ünnepségek, hangversenyek

Iskolai ünnepségeken, hangversenyeken, műsoros eseteken fellépési lehetőséget biztosítunk a tehetséges tanulók számára (versmondás, tánc, ének, zene).

Felelős: minden terület adott szaktanára

Határidő: folyamatos

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

Gyermek- és ifjúságvédelem

Preventív ifjúságvédelem

Az iskolai gyermekvédelem elsődleges célja a gyerekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése és a hátrányok csökkentése.

Az iskola általános gyermekvédelmi feladatot lát el:

- a napközi működtetésével,
- a tanulók étkeztetésével,
- az iskolai tanórák, foglalkozások előtt és után biztosított felügyelettel.

A preventív ifjúságvédelem célja felderíteni a veszélyeztető okokat.

A feladatok megvalósításában első helyen az osztályfőnök és a napközis nevelő áll.

Ők irányítják a gyermekvédelmi tevékenységet:

- jelzik a veszélyeztetettséget,
- javasolják a gyermek nyilvántartásba vételét.

- A beilleszkedési, magatartási zavar észlelése

A konkrét tünet és tünet együttes:

- Mióta tapasztalható?
- Mikor (órán, tanórán kívül)?
- Milyen feltételek között (ki, kik jelenlétében, milyen tevékenység közben, mely szituációban)?
- Milyen formában jelenik meg?

- Megjelenési formák lehetnek

Ellenséges, agresszív viselkedés (szóbeli és / vagy fizikai agresszió), dac, hazudozás, lopások, narcisztikus magatartás, csavargás, tanulási kudarcok, visszahúzó viselkedés, extrém fáradtság, különállók, peremhelyzetbe sodródott.

- Feltételezett oki háttér feltárása

A közvetlen vagy a gyermek életelözményében már benne rejlő távolabbi okok megtalálása

Lehetséges okok

- Intézményváltás: óvodából iskolába történő átmenet, másik iskolából átkerült gyermek
- A családban hirtelen beállt változások: válás, a szülők tartós betegsége, a szülő halála, munkanélküliség, elhagyás, testvér születése.
- A családban tartósan jelenlévő hatások. Szegénység, elszegényedés, csonka család, örökbefogadás, diszharmonikus családi légkör, a szülők nevelési stílusból eredő kedvezőtlen hatások, testi fenytetés, szülői alkoholizmus, elhanyagolás, lumpen környezet.
- Gyermek szempontjából: magzati, szülési-, újszülöttkori ártalmak fellelhető hatásai (hiperaktivitás, diszlexia, epilepszia), újonnan kialakuló betegségek, tanulmányi munkában kortárs csoporttal való kapcsolat, idősebb testvér deviáns viselkedése.
- Nem megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazása

A beilleszkedési, magatartási nehézség megszüntetésére irányuló nevelési tevékenység megtervezése

- Az előforduló viselkedészavar mögött az “üzenetre” is figyeljünk, ne csupán a konkrét eseményekre
- A gyermek személyiségének minél alaposabb ismerete nagyon lényeges
- Fontos feltérképezni, kikkel tudunk együttműködni a gyermek érdekében
- Konkrét viselkedészavar megfogalmazása (Segítő beszélgetés. Értő figyelem. A pedagógus őszinte érzelemnyilvánítása. A gyerek érezze a támogató szándékot. A gyermek személyét nem azonosítjuk a megoldandó problémával, csak maga a viselkedés szorul módosításra)
- Figyelnünk kell az iskolai szituációkat ugyan nem zavaró, túlságosan visszahúzódozó, elkülönülő viselkedésű gyerekekre is, mert ez ugyan csak nagyon kedvezőtlen személyiségalakulás, ami szintén módosításra szorul.
- Igyekszünk felderíteni a gyermek viszonyát a gondot jelentő viselkedéshez és felkelteni érdeklődését a helyzet megoldására.
- A segítő beszélgetés során kiderítjük kedvezőtlen magatartásának indítékai mellett kielégítendő szükségleteit is.

A pedagógus a gyerekekkel együttműködve, közösen keresi a megoldást.

További teendők

- A gyermek saját aktivitásának ösztönzése, őt érdeklő tevékenységekkel való megbízással, ami által sikerélményhez jut.
- Egyéni fejlődési program szerinti haladás a tanulmányi hátrányok leküzdésére.
- Olyan elfoglaltságot találni a gyermek számára, amiben igazán kedvét leli, kibontakozhat általa (szakkör, sportolás).
- A kívánt viselkedést elismerő, megerősítési eljárás gyakoribbá tétele, ami által a gyermek önbizalma nőhet.
- Ha elmarasztalásra, következményes büntetésre van szükség a negatív megnyilvánulás, iskolai házirendbe ütköző cselekedet miatt, azt segítő formában a gyerekekkel beláttatva tegyük!

Az oki háttértől, indítékoktól, szükségletektől függően változnak a további lépések egymással párhuzamosan vagy felcserélhető sorrendben is a különböző színtereken.

- A beilleszkedési, magatartászavar gyakran konfliktus formájában jelentkezhethet:
  - pedagógus-gyermek (itt érdemes pedagógiai eljárásainkat, tanítási módszereinket is felülvizsgálni)
  - gyermek-gyermek
  - adott gyermek-osztályközösség vonatkozásában.

Ha célravezetőnek érezzük, vonjuk be a társakat, osztályközösséget a probléma megoldásába (megbeszélés, illetve a társak megnyerése a segítséghez, az együttes tevékenységek szervezéséhez).

Érdemes alkalmazni a problémamegoldó eljárást, ami a gyerekek későbbi, felnőtt életében is hasznos lehet.

Lépései

- A probléma azonosítása
- Lehetséges megoldások összegyűjtése
- A javaslatok értékelése
- A kölcsönösen elfogadható, legjobb javaslat kiválasztása
- A döntés végrehajtási módjának meghatározása
- Utólagos értékelés

A beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek gyakran kedvezőtlen közösségi pozíciójuk miatt peremhelyzetbe sodródnak. Ezen a helyzeten még a következő eljárások módosíthatnak kedvező irányba:

- cselekedtető élethelyzetek, élményszituációk megélése a társakkal együtt, közösségi programok szervezése
- szociális készségek élményszintű elsajátítása mentálhigiénés foglalkozáson
- szükség lehet a megfelelő eredmény elérése érdekében arra is, hogy pedagógus kollegákat vonjunk be a megoldás folyamatába
- nagyon fontos a szülői háttér, érzelmi támasznyújtás, segítség is a viselkedészavar megoldásában
- szülőkkel való beszélgetés, együttműködés kialakítása (családlátogatás, fogadóóra)

Ha a gyermek magatartászavarának oka hátrányos helyzetűvé és/vagy veszélyeztetetté válik, védő-, óvóintézkedések megtétele szükséges (étkeztetéstámogatás, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, családterápia, gyámügy, pártfogó felügyelet)

Ha a gyerek beilleszkedési, magatartási nehézsége szervi okra, részképeesség zavarokra vagy egyéb általunk nem hozzáférhető, mélyebb okra vezethető vissza, a megfelelő szakember bevonása is elengedhetetlen. (orvos, pszichológus, logopédus)

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

Tanulási nehézségek enyhítése, felzárkóztatás

A folyamat neve

Tanulási nehézségek enyhítése, felzárkóztatás

Definíció

Iskolánk egyik fő alapelve, hogy minden gyermeket hozzásegítsünk ahhoz, hogy képességeinek megfelelően a legjobb eredményt elérhesse. A lehetőségekhez mérten módszerekben, a tanulás ütemében a legnagyobb mértékben igazodunk a tanulók egyéni fejlettségéhez, segítjük a diákokat a számukra legmegfelelőbb önálló tanulási technikák megtalálásához.

Feladat

Év elején megfigyeljük, feltérképezzük a lemaradó tanulókat, megvizsgáljuk, mi lehet az oka a kudarcoknak, nehézségeknek, lemaradásnak. Kérdőív segítségével felmérjük tanulási motivációjukat, tanulási technikájukat. Az eredmények alapján felzárkóztató tervet készítünk. minimum követelményekre koncentrálna csökkentjük ezen tanulók tananyagát, s ezt a tanmenetben rögzítjük.

Az osztályfőnöki tanmenetben kiemelt terület az eredményes tanulás feltételének, szokásrendjének megismertetése.

A szaktanár tanmenetében helyet kap a szaktantárgy tanulási technikájának megtanítása.

Felelős: osztályfőnök, szaktanárok, munkaközösség-vezetők

Határidő: szeptember vége.

Területei:

- tanítási órán, differenciált tanulásszervezés
- korrepetáláson egyéni fejlesztés
- napköziben az önálló tanulás segítése
- tanulópárok szervezése
- tanulmányi verseny osztályok között
- tanulás tanítása, tanfolyam szervezése

Részlépések

Kompenzáció:

- lassabb haladási ütem, a minimum követelményekre koncentrálna
- gyakorló feladatok adása, következetes ellenőrzése

Tanulási szokások fejlesztése:

- munkamoráljuk fejlesztése (rendszeresség, fegyelmezett munkavégzés, feladattudat stb.)

Pozitív viszonyulás kialakítása:

- képességeikhez mért feladatokkal sikerélményhez juttatás
- önálló feladatmegoldásokra biztatás, folyamatos pozitív megerősítés
- motivációjuk növelése önértékeléssel, önbizalmuk erősítésével, pozitív énképük elősegítésével
- felelősségtudatuk növelése elért eredményeikkel kapcsolatban

Rásegítés, tanulási technikák tudatosítása:

- osztályfőnöki órán tudatosítjuk az eredményes tanulás feltételeit
- tanulási technikák, módszerek megtanítása, gyakoroltatása
- lényegkiemelés, jegyzetkészítés megtanítása, gyakoroltatása
- vázlatok, rajzok, ábrák fontosságának beláttatása
- folyamatosan figyelemmel kísérjük, segítjük tanulási szokásaikat, technikájukat
- konzultáció a szülőkkel az otthoni segítséssel kapcsolatban
- szakemberhez irányítás

Kompetenciaterületek fejlesztése:

- Anyanyelvi kommunikáció: önálló szövegértés, gondolatok vélemények megfogalmazása szóban és írásban.
- Matematikai kompetencia: alapvető gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítik fel.
- Digitális kompetencia, információkeresés.
- Szociális és állampolgári kompetencia:
  - konfliktusmegoldás,
  - közügyekben való eligazodás segítése
  - frusztráció kezelése
  - egyéni és közérdek tisztelete.

Szocializációs készségük fejlesztése:

- egyéni viselkedési problémák korrigálása-, óvó, biztató jellegű tanítás
- önszabályozó képességük fejlesztése-, önértékeléssel-, esetmegbeszéléssel
- együttműködési készségük erősítése

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése

Meghatározás

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű, de különösen a szociális hátrányban lévő tanulót képességeinek kibontakoztatásában.

Iskolánkban a szociálisan hátrányos tanulókkal kapcsolatos feladatokat a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős hangolja össze. Helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemtervet, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformát.

Helyzetelemzés

Iskolánkban is megfigyelhető, hogy évről évre nő a szociálisan hátrányos tanulók száma. Adódik ez abból, hogy gyorsan változik a családok helyzete, munkanélkülivé válnak a szülők, csökken a jövedelmük, szétbomlanak a családok. Iskolánkban viszonylag kevés az értelmiségi szülő, ezért a tanulóknak a tanuláshoz való pozitív viszonyulásának kialakítása is fontos feladat.

- a tanév elején, osztályonként összegyűjteni a hátrányos tanulókat
- a családi hátrányok csoportosítása
  - a) családi mikrokörnyezet:
    - a család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok
    - túlságosan alacsony egy főre eső jövedelem
    - a kulturális helyzet (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya a művelődés és az önművelődés lebecsülése stb.)
    - családi hagyományok (hagyományokon alapuló kapcsolatok a családon belül és kívül, vallási, erkölcsi, szociális hagyományok, nevelési hagyományok stb.)
    - a család élete, a családtagok magatartása (keves közös élmény a szülőkkel, helytelen nevelési módszerek, a gyermek nem megfelelő helyzete a családban, a szülők kifogásolható erkölcsi magatartása, az iskola munkájának lebecsülése közömbösség vele szemben, rendezetlen életmód)
  - b) családi házon kívüli környezet
    - az utca, lakókörszet negatív hatásai
    - helytelen viszony, kapcsolat kifogásolható magatartású erkölcsű gyermekcsoportokkal, felnőttekkel
  - c) iskolai környezet
    - az oktatási intézmény hiányos tárgyi, személyi ellátottsága
    - az iskolába naponta távolról való bejárás
    - a tanítás hatékonyságának alacsony színvonala
    - helytelen nevelői magatartás
    - rossz tanár-diák viszony
    - a tanulók értékelésének, minősítésének merev módszerei
    - a tanuló nem megfelelő helyzete a különböző közösségekben
- családlátogatás tapasztalatainak összegyűjtése
- adatlapokon az adatok rögzítése

Az iskolában minden pedagógus köteles közreműködni a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában, megszüntetésében.

A pedagógusok feladatai:

- okok (a hátrányok eredetének) feltárása,
- a segítségnyújtás módjának megkeresése.

A segítségnyújtás módjai:

- a családokat partnerként kell bevonni az iskolai folyamatokba,
- a gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnökök együttműködése
- diszkrét segítségnyújtás, amely a bizalom megteremtésének alapja.

Felelős

Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök

Határidő

szeptember, október

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják

A gyermekvédelmi felelős tevékenységi területe

- segítségnyújtás arra, hogy a gyermek tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson
- helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- gyermekvédelmi szervezetek segítségnyújtási lehetőségeiről a család tájékoztatása
- táborozások, kirándulások költségeihez hozzájárulások szervezése, pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
- ha szüksége gyermekvédelmi hatóságok felé jelentés elkészítése
- kapcsolattartás az osztályfőnökkel
- külső előadók segítségének a megszervezése

Az osztályfőnök tevékenységi területei

- az osztályközösség erősítése, különös figyelemmel kísérve a szociálisan hátrányos tanulókat, hogy ne szoruljanak a perifériára
- szülőértekezleten a szülőkkel nevelési problémák megbeszélése, szükség esetén a nevelési szokás bővítése
- felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése szaktanárok bevonásával

Külső szakember igénylése, tevékenységi területeik

- önismereti csoportok létrehozása, működtetése a nevelési tanácsadóval együtt
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése
- mentálhigiénés programok szervezése

A célkitűzések értékelése

Folyamatosan figyelemmel kísérni, hogy a választott eljárás segíti-e a célkitűzések elérését. Év végén a program értékelése, mennyire járult hozzá a cél megvalósításához.

7. SZÁMÚ MELLÉKLET

Környezetvédelmi jeles napok

február 1.	A Tisza Élővilágának Emléknapja
február 2.	A Vizes Élőhelyek Világnapja
március 22.	A Víz Világnapja
március 23.	Meteorológiai Világnap
április 22.	A Föld Napja
május 10.	Madarak és Fák Napja
május 22.	Biológiai Sokféleség Nemzetközi Napja
május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja
június 5.	Környezetvédelmi Világnap
június 17.	A Sivatagosodás és Aszály Elleni Küzdelem Világnapja
szeptember 3.	Takarítási Világnap
szeptember 16.	Az Ózon Világnapja
október 1.	Habitat Világnap
október 5.	Az Állatok Világnapja
október 21.	Földünkért Világnap

4. Legitimációs záradék

Legitimációs záradék

NYILATKOZAT

A Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola Pedagógiai Program felülvizsgálatát és módosítását a nevelőtestület elfogadta, az Iskolaszék, az Intézményi Tanács és a Diákönkormányzat véleményezési jogát gyakorolta.

Szeged, 2020. augusztus 27.

Winkler Andrea, intézményvezető

NYILATKOZAT

A Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola nevelőtestülete képviselőjében tanúsítjuk, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához szükséges jogunkat gyakoroltuk.

Szeged, 2020. augusztus 27.

pedagógus

NYILATKOZAT

A Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola Iskolaszéke képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához szükséges véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Szeged, 2020. augusztus 27.

Iskolaszék képviselője

NYILATKOZAT

A Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola Intézményi Tanácsának képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához szükséges véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Szeged, 2020. augusztus 27.

Intézményi Tanács képviselője

NYILATKOZAT

A Szegedi Petőfi Sándor Általános Iskola Diákönkormányzata képviselőjében és hatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához szükséges véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Szeged, 2020. augusztus 27.

Diákönkormányzata vezető

Jóváhagyta: _____

Plesovszkiné Ujfaluczki Judit, a Szegedi Tankerületi Központ igazgatója